

BYGGÐASTOFNUN

Byggðastofnun

Árshlutareikningur janúar - júní 2026

Sauðarmýri 2
550 Sauðárkrókur

Kt. 450679-0389

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra.....	1
Könnunaráritun óháðs endurskoðanda.....	5
Yfirlit um afkomu.....	6
Efnahagsreikningur.....	7
Sjóðstreymisyfirlit.....	8
Yfirlit um breytingu eigin fjár.....	9
Skýringar.....	10

Skýrsla stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra

Hlutverk

Um stofnunina gilda lög um Byggðastofnun nr. 106/1999 og reglugerð nr. 347/2000. Hlutverk Byggðastofnunar er að efla byggð og atvinnulíf með sérstakri áherslu á jöfnun tækifæra allra landsmanna til atvinnu og búsetu. Í samræmi við hlutverk sitt undirbýr, skipuleggur og fjármagnar stofnunin verkefni og veitir lán með það að markmiði að treysta byggð, efla atvinnu og stuðla að nýsköpun í atvinnulífi. Stofnunin skipuleggur og vinnur að atvinnuráðgjöf í samstarfi við landshlutasamtök sveitarfélaga, sveitarfélög og aðra haghafa. Byggðastofnun fylgist með þróun byggðar í landinu, m.a. með gagnasöfnun og rannsóknum. Stofnunin getur gert eða látið gera áætlanir um þróun byggðar og atvinnulífs í þeim tilgangi að treysta búsetu og atvinnu í byggðum landsins. Byggðastofnun annast framkvæmd laga um pósthjónustu og hefur með henni eftirlit eins og nánar er kveðið á um í lögum.

Rekstur janúar - júní 2026

Árshlutareikningur Byggðastofnunar fyrir tímabilið janúar - júní 2026 er gerður á grundvelli alþjóðlegra reikningsskilastaðla fyrir opinbera aðila sem miða við rekstrargrunn (e. accrual basis IPSAS, International Public Sector Accounting Standards, vísað til sem IPSAS) sem voru í gildi á Íslandi 30. júní 2026.

Samkvæmt rekstrarreikningi var afkoma jákvæð um 685 milljónir króna en til samanburðar var afkoma jákvæð um 242 milljónir króna á sama tíma árið 2025. Afkoma ársins er færð inn á uppsafnaða afkomu meðal eigin fjár. Eigið fé í lok júní 2026 samkvæmt efnahagsreikningi var 7.279 milljónir króna. Eiginfjárlutfall samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki var 26,71% en var 23,35% í lok árs 2025.

Efnahagur stofnunarinnar nam í lok júní 2026 34.646 milljónum króna og hefur hækkað um 776 milljónir króna frá árslokum 2025. Stærsti einstaki liðurinn á eignahlið efnahagsreiknings eru útlán til viðskiptavina og námu þau 29.104 milljónum króna og höfðu hækkað um 1.524 milljónir króna frá árslokum 2025. Handbært fé í lok júní 2026 nam 2.647 milljónum króna en var 3.636 milljónir króna í árslok 2025. Lántökur og skuldabréfaútgáfur námu 25.752 milljónum króna og höfðu lækkað um 511 milljónir króna á tímabilinu. Aðrar skuldir námu 1.615 milljónum króna og höfðu hækkað um 602 milljónir króna frá áramótum. Ný útlán tímabilsins námu 2.061 milljón króna á móti 3.474 milljónum króna á sama tíma 2025.

Lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002, sem innleiða tilskipun 2013/36/ESB (CRD IV), og reglugerð (ESB) nr. 575/2013 (CRR), sem hefur verið veitt lagagildi hér á landi ásamt síðari breytingum, kveða á um lagalegar kröfur til eiginfjár stofnunarinnar. Lágmarkskrafa um eiginfjárlutfall undir stoð I er 8% af áhættugrunni fyrir útlánaáhættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Skv. breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 sem samþykkt voru á Alþingi 15. júní 2022 og tóku gildi 1. júlí 2022 gildir X. kafli um eiginfjáruka ekki um Byggðastofnun og er stofnunin því undanþegin kröfum um sveiflujöfnunar- og verndunarauka frá þeim tíma.

Stjórnarhættir

Skv. 3. gr. laga um Byggðastofnun skipar ráðherra á ársfundi sjö menn í stjórn Byggðastofnunar til eins árs í senn og sjö menn til vara. Á ársfundi stofnunarinnar 28. maí 2026 skipaði innviðaráðherra nýja stjórn sem sitja skal fram að næsta ársfundi en þó ekki lengur en til 1. júlí 2027. Í stjórnina voru skipuð Halldór Gunnar Ólafsson stjórnarformaður, Vigfús Þórarinn Ásbjörnsson, Heiða Ingimarsdóttir, Haraldur Benediktsson, Heiðbrá Ólafsdóttir, Margrét Ólöf Sanders og Steindór R. Haraldsson. Á sama tíma voru sjö varamenn skipaðir, þau Guðrún Helga Bjarnadóttir, Hafþór Guðmundsson, Lovísa Oktavía Eyvindsdóttir, Sigríður Framdalz Ólafsdóttir, Unnar Hermannsson, Arnar Þór Sævarsson og Kjartan Páll Þórarinsson. Ráðherra skipar formann og varaformann og ákveður þóknun stjórnar. Fjármálaeftirlit SÍ metur hæfi stjórnarmanna skv. 52. gr. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002.

Skýrsla stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra

Á tímabilinu janúar til júní 2026 hélt stjórn Byggðastofnunar sjö stjórnarfundi. Fundargerðir stjórnar eru birtar á heimasíðu stofnunarinnar en úr þeim útgáfum eru fjarlægðar allar upplýsingar sem falla undir 58. gr. laga um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002.

Stjórn samþykkti stjórnarháttaryfirlýsingu 28. ágúst 2025. Er yfirlýsingin birt á heimasíðu stofnunarinnar og með ársreikningi Byggðastofnunar.

Í 4. gr. laga um Byggðastofnun er nánar kveðið á um verkefni stjórnar. Stjórn hefur sett sér reglur um störf sín og voru þær síðast endurskoðaðar 26. mars 2026.

Stjórn Byggðastofnunar leitast við að viðhalda góðum stjórnunarháttum og hefur sett sér reglur um störf stjórnar auk siðareglna fyrir starfsfólk og stjórn. Þá hafa verið settar starfsreglur fyrir endurskoðunarnefnd og stjórnin hefur skilgreint hlutverk regluvarðar. Hjá stofnuninni starfar lánanefnd sem fjallar um allar lánsúmsóknir, sölu fullnustueigna og hlutafjár auk þess að gera tillögu til stjórnar um sölu hlutabréfa, fullnustueigna og afgreiðslu lánamála yfir sínum heimildamörkum. Þá eru til staðar hjá stofnuninni aflamarksnefnd, áhættumatsnefnd, vanskilafundur og öryggisnefnd sem settar hafa verið verklagsreglur um. Í verklagsreglum um útlánastarfsemi, fjármála- og eignaumsýslu er m.a. kveðið á um heimildir lánanefndar. Voru reglurnar síðast uppfærðar og samþykktar af stjórn á fundi hennar 26. september 2024.

Í umboði stjórnar starfar endurskoðunarnefnd sem hefur lögbundið eftirlitshlutverk með endurskoðun stofnunarinnar. Endurskoðunarnefnd skal aðstoða stjórn við að uppfylla skyldur sínar með því að starfa sem óháður og hlutlægur aðili sem hefur eftirlit með reikningsskilafæri stofnunarinnar og innra eftirliti hennar ásamt störfum ytri og innri endurskoðenda stofnunarinnar eins og nánar er tilgreint í verklagsreglum hennar og í samræmi við 108. gr. b. laga nr. 3/2006 um ársreikninga.

Stjórn ber ábyrgð á skipun endurskoðunarnefndar og skal nefndin svara beint til stjórnar. Hún skal skipuð þremur aðilum eigi síðar en mánuði eftir aðalfund. Nefndarmenn skulu vera óháðir endurskoðanda eða endurskoðendum Byggðastofnunar og meirihluti nefndarmanna skal jafnframt vera óháður Byggðastofnun. Á fundi stjórnar 26. júní 2026 voru Ása Kristbjörg Karlsdóttir, Margrét Ólöf Sanders og Sigrún Hallgrímsdóttir skipaðar í endurskoðunarnefnd Byggðastofnunar til eins árs.

Stjórn skipar regluvörð samkvæmt erindisbréfi og kemur regluvörður að lágmarki einu sinni á ári fyrir stjórn og kynnir skýrslu um þau málefni sem undir starfssvið hans heyra. Þá hefur stjórn einnig skipað persónuverndarfulltrúa skv. erindisbréfi.

Ríkisendurskoðun ber ábyrgð á endurskoðun Byggðastofnunar skv. 4. gr. laga um Ríkisendurskoðun og endurskoðun ríkisreikninga nr. 46/2016. Ríkisendurskoðun fól Grand Thornton endurskoðun ehf. í kjölfar útboðs að sjá um endurskoðun á ársreikningi Byggðastofnunar í umboði sínu rekstrarárin 2025-2029.

Byggðastofnun er undanþegin rekstri á innri endurskoðunardeild skv. ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá árinu 2012. Árið 2026, í kjölfar útboðs, samdi Byggðastofnun við PwC um að sjá um innri endurskoðun Byggðastofnunar á árunum 2026-2030.

Verkefni forstjóra eru nánar tilgreind í 5. gr. laga um Byggðastofnun og í erindisbréfi ráðherra.

Stofnunin skiptist í fjögur svið: fyrirtækjasvið, lögfræðisvið, rekstrarsvið og þróunarsvið. Fjöldi starfsmanna í lok júní var 26 í jafnmörgum stöðugildum.

Skýrsla stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra

Áhættustýring

Skv. niðurstöðu Fjármálaeftirlitsins frá árinu 2015 er Byggðastofnun undanþegin starfrækslu áhættunefndar sbr. 5. mgr. 78. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Vegna þessarar undanþágu þá hvíla starfsskyldur áhættunefndar sem mælt er fyrir um á stjórn Byggðastofnunar.

Skv. 11. gr. laga um Byggðastofnun skal fjárhagslegt markmið lánastarfsemi stofnunarinnar vera að varðveita eigið fé að raungildi og takmarkar það áhættuvilja hennar, en stjórn stofnunarinnar ákveður viðunandi áhættu. Núgildandi áhættustefna Byggðastofnunar var staðfest af stjórn í september 2025.

Áhættustýring og virkt innra eftirlit er ein af meginstöðum ábyrgs reksturs stofnunarinnar. Byggðastofnun hefur skilgreint helstu áhættuþætti í rekstri sínum. Þeir eru útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, markaðsáhætta, gengisáhætta, vaxtaáhætta, uppgreiðsluáhætta, verðbólguáhætta, lausafjáraáhætta, útstreymisáhætta, seljanleikaáhætta, rekstraráhætta, upplýsingatækniáhætta, pólitísk og lagaleg áhætta, orðsporsáhætta og starfsmannaáhætta.

Virkt innra eftirlit er hjá stofnuninni og hafa flestir ferlar verið skráðir. Þessir ferlar og áhættuþættir eru metnir reglulega. Hafa úttektir sýnt fram á að skilgreindar eftirlitsaðgerðir eru virkar.

Í samræmi við 78. grein laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki hefur verið skipaður sérstakur umsjónarmaður áhættustýringar hjá Byggðastofnun og gilda um störf hans reglur um umsjónarmann áhættustýringar sem samþykktar voru af stjórn í janúar 2026. Hefur umsjónarmaður áhættustýringar beinan og milliliðalausan aðgang að stjórn Byggðastofnunar og flytur skýrslu um þau málefni sem undir starfssvið hans heyra einu sinni á ári auk þess að leggja fyrir stjórn ársfjórðungslega áhættuskýrslu.

Fjármögnun

Skv. fjárlögum 2026 hefur Byggðastofnun 5.000 milljóna króna lántökuheimild á árinu 2026. Ekki hefur verið gengið á heimildina á árinu.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf samkvæmt 66. gr. d laga nr. 3/2006 um ársreikninga

Byggðastofnun telst til eininga tengdum almannahagsmunum eins og hugtakið er skilgreint í lögum um ársreikninga nr. 3/2006, með síðari breytingum.

Stjórn Byggðastofnunar hefur sett sér starfsreglur eins og að framan greinir, þar er m.a. kveðið á um að stjórnarformanni í Byggðastofnun sé óheimilt að taka að sér önnur störf fyrir stofnunina en þau sem teljast eðlilegur hluti starfa hans sem stjórnarformanns.

Stjórnamaður skal ekki taka þátt í meðferð máls er varðar viðskipti hans sjálfs, fyrirtækis sem hann á virkan eignarhlut í, situr í stjórn, er í forsvari fyrir, er starfsmaður við eða á verulegra hagsmuna að gæta í eða telst að öðru leyti innherji í, svo og varðandi samkeppnisaðila slíkra fyrirtækja. Sama gildir um þátttöku í meðferð máls sem tengist aðila sem er venslaður stjórnarmanni persónulega eða fjárhagslega. Aðalmenn og varamenn í stjórn Byggðastofnunar eða fyrirtæki sem þeir eiga eða eru í forsvari fyrir skulu ekki sækja um lán og/eða styrki hjá stofnuninni. Öll önnur viðskiptaerindi stjórnarmanna og/eða varamanna og fyrirtækja sem þeir kunna að eiga eða vera í forsvari fyrir skulu lögð fyrir stjórn.

Stjórn samþykkti stefnu um mat á hæfi stjórnar og forstjóra Byggðastofnunar á fundi 24. nóvember 2023. Tilgangur þessarar stefnu er að tryggja að Byggðastofnun uppfylli á hverjum tíma kröfur viðeigandi laga, reglna, viðmiða og leiðbeininga um mat á hæfi stjórnarmanna og forstjóra Byggðastofnunar að teknu tilliti til eðlis, umfangs og flækjustigs reksturs, til þess meðal annars að framfylgja viðmiðum um góða stjórnarhætti og auka trúverðugleika stofnunarinnar.

Stjórn Byggðastofnunar samþykkti siðareglur á fundi 1. nóvember 2023 sem gilda um stjórn og starfsmenn. Siðareglur minna starfsmenn og stjórn Byggðastofnunar og aðra þá sem starfa í umboði hennar á viðtækar og strangar siðferðiskröfur sem gerðar eru til þeirra og stuðla þannig að því að efla það traust og þann trúverðugleika sem stofnuninni er nauðsynlegt að hafa.

Skýrsla stjórnar Byggðastofnunar og forstjóra

Byggðastofnun fylgir lögum, reglum og samningum sem snerta jafnréttismál og gilda á hverjum tíma. Byggðastofnun er vinnustaður þar sem starfsfólk er metið á eigin forsendum og hefur jafna möguleika og sömu réttindi í starfi og til starfsframa. Jafnréttisáætlun Byggðastofnunar er ætlað að stuðla að jöfnum rétti og stöðu kynja innan stofnunarinnar og samþættingu kynja- og jafnréttissjónarmiða í starfi og stefnumótun Byggðastofnunar. Jafnréttisáætlun Byggðastofnunar nær til allrar starfsemi hennar.

Í lok árs 2023 veitti Jafnréttisstofa Byggðastofnunar heimild til að nota jafnlaunamerkið árin 2024-2027. Í því fólst staðfesting á að Byggðastofnun hefði fengið vottun á jafnlaunakerfi sínu samkvæmt jafnlaunastaðli ÍST 85:2012 og uppfyllti öll skilyrði staðalsins. Með því er staðfest að launaákvæðanir séu kerfisbundnar, að fyrir hendi sé jafnlaunakerfi samkvæmt kröfum jafnlaunastaðals og að reglubundið er fylgst með því hjá stofnuninni að starfsfólk sem vinnur sömu eða jafnverðmæt störf hafi sambærileg laun óháð kynferði.

Byggðastofnun hefur sjálfbæra þróun og vernd umhverfisins að leiðarljósi í öllu sínu starfi. Á þann hátt leggur Byggðastofnun sitt af mörkum til að mæta þörfum samtímans án þess að draga úr möguleikum komandi kynslóða til að mæta þörfum sínum. Umhverfis- og samfélagsstefna og framkvæmd hennar er liður í daglegu starfi Byggðastofnunar til að draga úr álagi á umhverfið, auka gæði og vekja áhuga á innra umhverfisstarfi og samfélagslegri ábyrgð. Stefnan tekur til allrar starfsemi Byggðastofnunar.

Framtíðarhorfur

Eiginfjársaða stofnunarinnar er sterk og gefur henni færi á að vera öflugur bakhjarl í landsbyggðunum. Gert er ráð fyrir að rekstur Byggðastofnunar verði áfram með svipuðum hætti á árinu 2026 og verið hefur.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Árshlutareikningurinn er gerður samkvæmt lögum nr. 123/2015 um opinber fjármál. Hann er gerður á grundvelli alþjóðlegra reikningsskilastaðla fyrir opinbera aðila sem miða við rekstrargrunn (IPSAS) sem eru í gildi á Íslandi í lok júní 2026.

Jafnframt er það álit okkar að árshlutareikningurinn og skýrsla stjórnar og forstjóra geymi glögggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri stofnunarinnar, stöðu hennar og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem stofnunin býr við.

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að árshlutareikningurinn gefi glögga mynd af eignum og skuldum, fjárhagsstöðu og afkomu Byggðastofnunar á tímabilinu janúar - júní 2026 í samræmi við ákvæði í lögum um opinber fjármál.

Stjórn Byggðastofnunar og forstjóri fjölluðu um árshlutareikninginn fyrir tímabilið janúar - júní 2026 á fundi þann 27. ágúst 2026 og staðfestu hann með undirritun sinni.

Sauðárkróki, 27. ágúst 2026

Halldór Gunnar Ólafsson, formaður

Haraldur Benediktsson

Heiða Ingimarsdóttir

Heiðbrá Ólafsdóttir

Margrét Ólöf A Sanders

Steindór R. Haraldsson

Vigfús Þórarinn Ásbjörnsson

Arnar Már Elíasson, forstjóri

Könnunaráritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og forstjóra Byggðastofnunar

Við höfum kannað meðfylgjandi árshlutareikning Byggðastofnunar ehf. fyrir tímabilið 1. janúar til 30. júní 2026, sem hefur að geyma yfirlit um afkomu, efnahagsreikning, sjóðstreymi, yfirlit um breytingu eigin fjár og skýringar.

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu árshlutareikningsins í samræmi við alþjóðlegra reikningsskilastaðla fyrir opinbera aðila sem miða við rekstrargrunn (e. accrual basis IPSAS, International Public Sector Accounting Standards, vísað til sem "IPSAS"). Ábyrgð okkar felst í ályktun okkar um árshlutareikninginn sem byggir á könnuninni.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410 um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Könnun árshlutareiknings felur í sér fyrirspurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum, ásamt greiningum og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun er talsvert umfangsminni en endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit á árshlutareikningnum.

Ályktun

Við könnun okkar kom ekkert fram sem bendir til annars en að meðfylgjandi árshlutareikningur sé í öllum meginatriðum í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla fyrir opinbera aðila (IPSAS).

Reykjavík, 27. ágúst 2026

Grant Thornton endurskoðun ehf.

J. Sturla Jónsson

Löggiltur endurskoðandi

Yfirlit um afkomu

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

		2026	2025
	Skýr.	janúar - júní	janúar - júní
Vaxtatekjur			
Vaxtatekjur og verðbætur af útlánum til viðskiptavina reiknaðar með aðferð virkra vaxta.....		1.790.122	1.444.533
Vaxtatekjur af bankainnstæðum.....		111.168	38.698
Vaxtatekjur og verðbætur af markaðsskuldabréfum.....		16.467	10.914
		<u>1.917.758</u>	<u>1.494.144</u>
Vaxtagjöld			
Vaxtagjöld og verðbætur af lántökum og leiguskuldum.....	16	1.215.868	826.168
Hreinar vaxtatekjur		<u>701.890</u>	<u>667.976</u>
Aðrar rekstrartekjur			
Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum.....	6	226.050	226.151
Gengismunur.....	7	283	5.736
Gangvirðisbreytingar hlutabréfa.....		28.528	39.044
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага.....		63.822	(3.534)
Leigutekjur af eignum í virku söluferli.....	12	3.594	0
Aðrar tekjur.....	8	145.434	184.806
		<u>467.710</u>	<u>452.204</u>
Hreinar rekstrartekjur		<u>1.169.601</u>	<u>1.120.180</u>
Önnur rekstrargjöld			
Veitt framlög til atvinnuráðgjafa.....		118.900	120.150
Veittir aðrir styrkir.....		129.200	93.575
Laun og launatengd gjöld.....	3,4	236.983	233.445
Annar rekstrarkostnaður.....		98.821	116.419
Rekstrarkostnaður eigna í virku söluferli.....	12	40.831	390
Matsbreytingar eigna í virku söluferli.....	12	64.953	4.451
Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna og leigueigna.....	15,18	11.251	12.100
Framlög í afskriftareikning útlána, lánsloforða og annarra krafna.....	22	(216.725)	297.428
		<u>484.213</u>	<u>877.958</u>
Afkoma tímabilsins		<u>685.387</u>	<u>242.221</u>

Efnahagsreikningur

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

		30.6.2026	31.12.2025
	Skýr.		
Eignir			
Handbært fé.....	9	2.647.105	3.636.024
Markaðsskuldabréf.....	10	381.982	369.202
Aðrar kröfur.....		2.633	5.274
Hlutabréf.....	11	405.254	376.726
Eignir í virku söluférlu.....	2(c),12	214.231	64.231
Leigueignir.....	2(c),18	8.489	9.277
Hlutdeildarfélag.....	13	1.138.953	1.075.131
Útlán til viðskiptavina.....	14	29.103.723	27.580.096
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	15	743.490	753.806
Eignir samtals		34.645.859	33.869.767
Skuldir			
Lántökur og skuldabréfaútgáfur.....	16	25.752.298	26.263.415
Óráðstöfuð framlög.....		1.404.367	839.841
Leiguskuldir.....	2(c),18	8.921	9.592
Aðrar skuldir.....		201.326	163.359
Skuldir samtals		27.366.912	27.276.206
Eigið fé			
Eiginfjárframlag.....		7.800.000	7.800.000
Uppsöfnuð afkoma.....	17	(521.052)	(1.206.440)
Eigið fé samtals		7.278.948	6.593.560
Skuldir og eigið fé samtals		34.645.859	33.869.767

Sjóðstreymisýfirlit

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	Skýr.	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Rekstrarhreyfingar			
Afkoma ársins.....		685.387	242.221
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á handbært fé:			
Hreinar vaxtatekjur.....		(701.890)	(667.976)
Gengismunur.....	7	(283)	(5.736)
Gangvirðisbreytingar hlutabréfa.....	11	(28.528)	(39.044)
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага.....	13	(63.822)	3.534
Matsbreytingar eigna í virku sölufélagi.....	12	64.953	4.451
Hagnaður af sölu hlutabréfa.....	11	0	(53.470)
Afskriftir rekstrarfjármuna og leigueigna.....	15,18	11.251	12.100
Hagnaður af sölu varanlegra rekstrarfjármuna.....	15	0	(2.025)
Bakfærðar afskriftir leigueigna.....		935	0
Greiddir vextir.....		(330)	0
Framlög í afskriftareikning útlána, lánsloforða og annarra krafna.....	22	(216.725)	297.428
		(249.052)	(208.517)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:			
Afborganir útlána.....	14	1.292.480	1.483.035
Veitt lán.....	14	(2.061.105)	(3.474.416)
Innlausn og sala fullnustueigna.....	12	(7.088)	(41.103)
Aðrar kröfur.....		(2.640)	(524)
Aðrar skuldir.....		37.967	48.282
Óráðstöfuð framlög.....		564.526	331.099
		(424.913)	(1.862.144)
Innborgaðir vextir.....		1.110.520	866.727
Greiddir vextir.....		(787.897)	(653.258)
Móttekinn arður.....		4.547	5.563
Handbært fé til rekstrar		(97.743)	(1.643.113)
Fjárfestingarhreyfingar			
Hlutabréf og hlutdeildarfélag.....	11,13	0	(45.784)
Varanlegir rekstrarfjármunir.....	15	0	(8.690)
Fjárfestingarhreyfingar		0	(54.474)
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborganir af lántökum.....	16	(887.283)	(1.388.606)
Afborganir af leiguskuldum.....	18	(817)	0
Nýjar lántökur.....	16	0	1.000.000
Fjármögnunarhreyfingar		(888.100)	(388.606)
Lækkun á handbæru fé.....		(985.843)	(2.086.193)
Gengismunur á handbæru fé.....	7	(3.076)	(1.799)
Handbært fé í ársbyrjun.....	9	3.636.024	2.636.872
Handbært fé í lok tímabils.....	9	2.647.105	548.881

Yfirlit um breytingu eigin fjár

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	Skýr.	Eiginfjár- framlag	Uppsöfnuð afkoma	Eigið fé samts
Eigið fé 1. janúar 2025.....		7.800.000	(1.796.976)	6.003.024
Afkoma ársins 2025.....			590.536	590.536
Eigið fé 31. desember 2025.....		<u>7.800.000</u>	<u>(1.206.440)</u>	<u>6.593.560</u>
Afkoma tímabilið janúar - júní 2026.....			685.387	685.387
Eigið fé 30. júní 2026.....		<u>7.800.000</u>	<u>(521.053)</u>	<u>7.278.947</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

1. Upplýsingar um stofnunina

Byggðastofnun, kt. 450679-0389 er lánastofnun og er megin starfsemi stofnunarinnar fólgin í útlánum og öðrum fjárhagslegum stuðningi auk þess að fylgjast með þróun byggðar á Íslandi, annast framkvæmd laga um pósthjónustu og hafa eftirlit með pósthjónustu. Lögheimili stofnunarinnar er að Sauðármýri 2, 550 Sauðárkrúki.

2. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

(a) Yfirlýsing um samræmi

Árshlutareikningurinn er gerður samkvæmt lögum nr. 123/2015 um opinber fjármál. Hann er gerður á grundvelli alþjóðlegra reikningsskilastaðla fyrir opinbera aðila sem miða við rekstrargrunn (e. accrual basis IPSAS, International Public Sector Accounting Standards, vísað til sem "IPSAS") sem voru í gildi á Íslandi 30. júní 2026.

Stjórn og forstjóri Byggðastofnunar staðfestu árshlutareikninginn þann 27. ágúst 2026.

(b) Grundvöllur reikningsskilanna

Árshlutareikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að undanskildum færslu hlutabréfa á gangvirði. Árshlutareikningurinn er í íslenskum krónum og allar fjárhæðir eru sýndar í þúsundum króna, nema þar sem annað er tilgreint.

(c) Breytingar á reikningsskilaaðferðum

Reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð þessa árshlutareiknings eru þær sömu og beitt var við gerð ársreiknings Byggðastofnunar fyrir árið 2025, án breytinga. Reikningsskilastaðallinn IPSAS 49 *Eftirlaunasjóðir* og breytingarnar á IPSAS-stöðlum sem tóku gildi 1. janúar 2026 höfðu ekki áhrif á árshlutareikning Byggðastofnunar.

(d) IPSAS-staðlar sem hafa verið gefnir út en ekki tekið gildi

Nokkrir IPSAS-staðlar og breytingar á IPSAS-stöðlum hafa verið gefnir út en ekki tekið gildi fyrir reikningsárið sem hófst 1. janúar 2026. Byggðastofnun hefur ekki beitt nýju stöðlunum og breytingunum á stöðlum við gerð þessa árshlutareiknings en ætlar að beita þeim þegar þau taka gildi í framtíðinni. Byggðastofnun er í því ferli að meta möguleg áhrif af upphaflegri beitingu IPSAS 47 *Tekjur* og IPSAS 48 *Tilfærsluútgjöld*, sem munu gilda frá og með 1. janúar 2027, og þar af leiðandi veit ekki sem stendur hver áhrifin verða, ef einhver. Stofnunin reiknar með að beiting annarra útgefinna staðla og breytinga á stöðlum muni ekki hafa áhrif á ársreikning stofnunar á því ári þegar þau taka gildi.

(e) Reikningshaldslegt mat og ákvarðanir

Við gerð þessara reikningsskila hafa stjórnendur tekið ákvarðanir sem byggja á mati og gefnum forsendum sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda sem fram koma í reikningsskilunum. Stjórnendur byggja mat sitt á fyrri reynslu og öðrum þáttum sem taldir eru skynsamlegir miðað við aðstæður, en endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru í stöðugri endurskoðun hjá stjórnendum. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað.

Helstu óvissuþættirnir eru mat á afskriftareikningi útlána, lánsloforða og annarra krafna og mat á virði hlutabréfa og fullnustueigna.

Samkvæmt reglum IPSAS ber stjórnendum að meta hvort lántökur og lánveitingar séu ívilnandi við upphaflega færslu þeirra í bókhaldi. Einnig ber þeim að meta hvort veitt lánsloforð fela í sér loforð um að veita lán á vöxtum sem eru undir markaðsvöxtum. Jákvæð niðurstaða slíks mats hefur ákveðnar reikningshaldslegar afleiðingar í för með sér. Stjórnendur Byggðastofnunar hafa framkvæmt þetta mat og komist að niðurstöðu um að umfang ívilnandi útlána og lánsloforða sem voru útistandandi hjá Byggðastofnun 30. júní 2026 var óverulegt. Eftirfarandi aðferðir voru notaðar við matið:

- Lántökur voru metnar út frá því hvort vaxtaálag ofan á ríkistrygð skuldabréf væri undir vaxtaálagi skráðra skuldabréfa útgefin af Byggðastofnun í síðustu viðskiptum. Fyrir lántökur í erlendum myntum var kannað hvort vaxtaálag ofan á LIBOR væri undir skuldatryggingarálagi (CDS) íslenska ríkisins.
- Vegna útlána og lánsloforða, voru markaðskjör skilgreind sem þau kjör sem lántakendum Byggðastofnunar byðist hjá öðrum íslenskum lánastofnunum. Gert var ráð fyrir að markaðskjör útlána væru samtala grunnvaxta og álags vegna útlánaáhættu. Fyrir lán í íslenskum krónum voru grunnvextir ákvarðaðir sem lágstu vextir á lánamarkaði skv. Seðlabanka Íslands og notast var við LIBOR-vexti fyrir lán í erlendum myntum. Vaxtaálag vegna útlánaáhættu var metið byggt á lánshæfismati viðkomandi lántakanda og veðstöðu.

(f) Verðtryggðar eignir og skuldir og eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum

Áfallinn gengismunur og verðbætur á höfuðstól eigna og skulda eru færðar í árshlutareikningnum. Verðtryggðar eignir og skuldir eru færðar miðað við vísitölur sem tóku gildi 1. júlí 2026. Útlán og lántökur í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á síðasta skráða miðgengi Seðlabanka Íslands í lok júní 2026. Innistæður á gjaldeyrisreikningum í íslenskum bönkum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á síðasta skráða kaupgengi viðkomandi viðskiptabanka. Gengismunur sem myndast er færður í yfirliti um afkomu og efnahagsreikning.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Miðgengi Seðlabanka Íslands í lok tímabilsins:	30.06.2026	31.12.2025
USD	126,38	125,20
DKK	19,27	19,71
JPY	0,78	0,80
EUR	144,00	147,20
Kaupgengi Arion banka í lok tímabilsins:		
USD	125,50	124,74
JPY	0,77	0,79
EUR	143,30	146,68
Kaupgengi Landsbankans í lok tímabilsins:		
EUR	143,27	146,66
Kaupgengi Íslandsbanka í lok tímabilsins:		
USD	125,54	124,73
JPY	0,78	0,80
EUR	143,33	146,71
Vísitölur í upphafi tímabils:		
Vísitala neysluverðs til verðtryggingar	1.7.2026 684,3	1.1.2026 658,2

(g) Handbært fé

Til handbærs fjár í efnahagsreikningi og við gerð sjóðstreymis teljast bankainnstæður.

(h) Markaðsskuldabréf

Markaðsskuldabréf samanstanda af ríkisskuldabréfum. Þau eru færð í bókhaldi þegar kaupin eru gerð upp og eru þau metin upphaflega á gangvirði, sem er kaupverðið, auk viðskiptakostnaðar sem má rekja beint til kaupanna. Þau eru síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði þar sem samningsbundið sjóðstreymi þeirra felur í sér eingöngu endurgreiðslu höfuðstóls og vaxta og markmið Bygðastofnunar með eignarhald á þeim er að uppfylla kröfur Seðlabanka Íslands um að eiga laust fé til að mæta skuldbindingum við álagsaðstæður næstu 30 daga. Stofnunin gerir ekki ráð fyrir sölu þessara skuldabréfa nema slíkar álagsaðstæður komi upp og markmiðið með eignarhaldinu felur ekki í sér tíðrar sölu á markaðsskuldabréfum að verulegu virði. Áfallnir vextir og verðbætur eru taldir með í bókfærðu verði skuldabréfanna og eru færð undir liðnum „Vaxtatekjur og verðbætur af markaðsskuldabréfum“ í yfirliti um afkomu.

(i) Eignarhlutir í félögum

Hlutdeildarfélög, eru félög þar sem stofnunin hefur veruleg áhrif á fjármála- og rekstrarlegar ákvarðanir án þess að hafa yfirráð yfir ákvörðunum þess. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar stofnunin á 20-50% eignarhlut í öðrum félögum. Sé eignarhluti undir 20% en Bygðastofnun með aðila í stjórn félags þá er félagið skilgreint sem hlutdeildarfélag. Stofnunin færir fjárfestingar í hlutdeildarfélögum með hlutdeildaraðferð.

Eignarhlutir í öðrum félögum eru færðir á gangvirði í gegnum afkomu. Gangvirðisbreytingar eru færðar í yfirliti um afkomu og efnahagsreikning.

(j) Eignir í virku söluferli

Bygðastofnun flokkar fastafjármuni sem „eignir í virku söluferli“ ef bókfært verð þeirra verður endurheimt aðallega með því að selja þá. Til að slíkt teljist vera tilfellið þurfa viðkomandi eignir að vera tilbúnar til tafarlausrar sölu í núverandi ástandi, og einungis háð venjubundnum ákvæðum sem gilda um sölu slíkra eigna, og að sala þeirra sé talin mjög líkleg. Sala telst mjög líkleg þegar stjórnendur sem ráða því hvort eignirnar verði seldar eða ekki hafa skuldbundið sig við söluáætlun vegna viðkomandi eigna, þær eru auglýstar til sölu með virkum hætti, á verði sem er sanngjarnt með tilliti til núverandi gangvirðis þeirra, þess er vænt að salan uppfylli skilyrði fyrir færslu sem fullgild sala innan við ár frá flokkunardegi (þó með tilteknum undantekningum), og aðgerðir sem þarf að framkvæma til að ljúka við söluáætlunina gefa til kynna að það sé ólíklegt að mikilvægar breytingar verði gerðar á áætluninni eða að hún verði dregin til baka.

Eignir í virku söluferli eru metnar á því sem lægra er af bókfærðu verði þeirra eða gangvirði að frádregnum sölukostnaði. Afskriftir af rekstrarfjármunum eru ekki færðar á meðan þeir eru flokkaðir sem eignir í virku söluferli en tilfallandi tekjur og gjöld vegna þeirra eru færð í yfirliti um afkomu.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

(k) Leigusamningar

Byggðastofnun sem leigutaki

Á skuldbindingardegi samnings leggur Byggðastofnun mat á það hvort samningur eða hluti hans feli í sér leigusamning. Samningur er leigusamningur að hluta eða í heild ef hann veitir rétt til að ráða yfir notkun á tiltekinni eign á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald.

Byggðastofnun færir í efnahagsreikning leigueign og leiguskuld á upphafsdegi leigusamnings. Á þeim degi eða við breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta útlutar stofnunin endurgjaldinu á sérhvern leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hlutar fyrir sig. Stofnunin hefur þó valið að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna leigusamninga þar sem leigutími, skilgreindur í samræmi við reglur IPSAS 43, er 12 mánuðir eða styttri og vegna leigusamninga þar sem verðmæti undirliggjandi eigna er lítið. Leigugreiðslur vegna þessara samninga eru færðar til gjalda í rekstrarreikning línulega á leigutíma.

Byggðastofnun ákvarðar leigutímann út frá óuppsegjanlegu leigutímabili leigusamnings að viðbættum tímabilum sem falla undir framlengingarheimildir ef stofnunin er nokkuð viss um að nýta þær. Ef uppsagnarheimildir eru í samningum sem stofnunin er viss um að nýta þá er tekið tillit til þess. Stjórnendur stofnunar nota eigin dómgreind við ákvörðun á hvort stofnunin er nokkuð viss um að nýta framlengingarheimildir eða nýta uppsagnarheimildir. Við það mat horfa stjórnendur til allra viðeigandi staðreynda og aðstæðna sem mynda efnahagslegan hvata fyrir stofnunina.

Leigueignir eru upphaflega færðar á kostnaðarverði, sem er upphafleg fjárhæð leiguskulda að viðbættum leigugreiðslum sem Byggðastofnun innir af hendi á upphafsdegi samninga eða fyrir þann dag, beinum upphafskostnaði og áætlaðs kostnaðar stofnunar við að taka niður eða fjarlægja undirliggjandi eignir eða til þess að færa ástand þeirra eða svæðis þar sem þær eru staðsettar í samt horf að loknum leigusamningi, og að frádregnum móttæknum leiguhvötum.

Eftir upphaflega færslu eru leigueignir metnar í samræmi við kostnaðarverðslíkan í IPSAS 43. Þær eru afskrifaðar línulega frá upphafsdegi samninga til loka leigutíma, nema þegar eignarhald flyst yfir til Byggðastofnunar í lok leigutímans eða ef kostnaðarverð leigueigna endurspeglar að stofnunin muni nýta sér kauprétt á undirliggjandi eignir. Í þeim tilfellum eru leigueignir afskrifaðar á nýtingartíma undirliggjandi eigna, sem er ákvarðaður með sömu aðferð og notuð er fyrir rekstrarfjármuni stofnunar. Bókfært verð leigueigna er lækkað vegna virðisrýmnunar, þegar það á við, og breytt vegna tiltekinna breytinga á bókfærðu verði leiguskulda.

Leiguskuldir eru upphaflega færðar miðað við núvirði leigugreiðslna sem eru ógreiddar á upphafsdegi leigusamninga, þar sem leigugreiðslur eru núvartar með því að nota innbyggða vexti í leigunni, ef unnt er að ákvarða þá vexti með áreiðanlegum hætti, en annars notar Byggðastofnun vexti á nýju lánsfé. Við mat á vöxtum á nýju lánsfé er horft til ýmissa þátta en einkum tegunda undirliggjandi eigna, staðsetningar þeirra, ástands og leigutíma.

Leigugreiðslur sem eru innfaldar í mati á leiguskuldum geta verið bæði fastar eða breytilegar sem taka þá mið af vísitölum eða vöxtum. Á sama hátt eru metnar inn framlengingarheimildir sem Byggðastofnun er nokkuð viss um að nýta og uppsagnarákvæði sem ákveðið hefur verið að nýta.

Breytilegar leigugreiðslur sem taka mið af veltu eða notkun á undirliggjandi eignum eru ekki innfaldar í mati á leiguskuldum nema að því marki sem þær eru áfallnar og ógreiddar á reikningsskiladegi. Breytilegar leigugreiðslur sem taka mið af veltu eða notkun á undirliggjandi eignum eru færðar til gjalda í rekstrarreikning eftir því sem þær falla til.

Eftir upphaflega færslu er bókfært verð leiguskulda hækkað vegna vaxtagjalda og lækkað vegna greiddra leigugreiðslna. Bókfært verð er jafnframt endurmetið þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölum eða vöxtum, á mati á þeirri fjárhæð sem vænst er að Byggðastofnun þurfi að greiða vegna hrakvirðistrygginga, eða þegar við á, breytinga á mati á því hvort nokkuð víst er að kaupheimildir eða framlengingarheimildir verða nýttar eða að uppsagnarheimildir verða ekki nýttar. Þegar bókfært verð leiguskulda er endurmetið með þessum hætti er samsvarandi leiðrétting gerð á bókfærðu verði leigueigna, eða leiðrétting færð í rekstrarreikning ef bókfært verð leigueigna er komið niður í núll.

Byggðastofnun sem leigusali

Sem leigusali flokkar Byggðastofnun leigusamninga sem rekstrarleigu eða fjármögnunarleigu. Leigusamningur flokkast sem fjármögnunarleiga ef því sem næst öll áhætta og ávinningur sem fylgja eignarhaldi flyst frá Byggðastofnun. Annars flokkast samningur sem rekstrarleiga og eru leigutekjur færðar meðal annarra rekstrartekna í yfirliti um afkomu með línulegri aðferð á leigutímanum.

(l) Útlán til viðskiptavina

Útlán til viðskiptavina eru færð í bókhaldi þegar stofnunin millifærir lánsfjárhæðir til viðskiptavina. Þau eru metin upphaflega á gangvirði, sem er yfirleitt lánsfjárhæðin, auk viðskiptakostnaðar sem má rekja beint til lánveitinga og að frádregnu lántökugjöldum sem Byggðastofnun innheimtir við lánveitingu. Útlán eru síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði þar sem samningsbundið sjóðstreymi þeirra felur í sér eingöngu endurgreiðslu höfuðstóls og vaxta og markmið Byggðastofnunar með eignarhald á þeim er að innheimta samningsbundið sjóðstreymi þeirra. Áfallnir vextir og verðbætur eru taldir með í bókfærðu verði útlána og eru færð undir liðnum „Vaxtatekjur og verðbætur af útlánunum til viðskiptavina“ í yfirliti um afkomu. Lántökugjöld eru tekjufærð yfir láns tíma með aðferð virkra vaxta.

Útlán eru afskrifuð þegar ekki eru raunhæfar væntingar um endurheimtur. Þetta á yfirleitt við þegar stofnunin metur sem svo að lántaki hafi ekki eignir eða tekjur til að standa undir því sjóðstreymi sem þarf til að endurgreiða fjárhæðirnar sem stendur til að afskrifa. Þetta mat fer fram á grundvelli einstakra eigna. Afskrifuð útlán kunna engu að síður að vera innheimt með fullnustuaðgerðum.

(m) Afskriftarreikningur útlána, lánsloforða og annarra krafna

Afskriftarreikningur er myndaður til að mæta þeirri áhættu sem fylgir útlánastarfsemi, en hér er ekki um endanlega afskrift að ræða. Afskriftarreikningur er færður vegna útlána, lánsloforða og annarra krafna. Hann er færður í efnahagsreikningi til lækkunar á útlánunum og öðrum kröfum en meðal annarra skulda vegna lánsloforða. Framlög í afskriftarreikning eru færð til gjalda í yfirliti um afkomu að frádregnum endurgreiðslum vegna áður afskrifaðra útlána og krafna.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Fjárhæð afskriftareiknings á hverjum tíma er metin í samræmi við vænt útlánatöp, þar sem tekið er tillit til liðinna atburða, núverandi ástands og spá um efnahagsleg skilyrði í framtíðinni, út frá áreiðanlegum og nærtækum upplýsingum. Matið endurspeglar núverandi fjárvöntunar vegna mögulegra vanefnda, annaðhvort vegna atburða sem verða á næstu 12 mánuðum frá reikningsskiladegi eða vegna allra atburða sem verða á líftíma fjáreignar, eftir því hvort veruleg aukning hefur átt sér stað á útlánaáættu fjáreignar á reikningsskiladegi samanborið við þá útlánaáættu sem var við upphaflega færslu hennar í bókhaldi. Við útreikning væntra útlánatapa er tekið tillit til tímavirðis peninga og breytilegra sviðsmynda um framtíðarhorfur. Fjallað er um aðferðir og forsendur við mat á væntu útlánatapi í skýringu 22.

(n) Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Endurbætur eru eignfærðar ef líklegt er að þær skili stofnuninni framtíðarhagnaði og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur viðhaldskostnaður er gjaldfærður í yfirliti um afkomu þegar til hans er stofnað. Afskriftir eru miðaðar við áætlaðan nýtingartíma einstakra varanlegra rekstrarfjármuna og reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af stofnverði, að frádregnu áættuðu hrakvirði, miðað við eignarhaldstíma á árinu.

(o) Lántökur og skuldabréfaútgáfur

Lántökur og skuldabréfaútgáfur eru færðar upphaflega á gangvirði, sem er yfirleitt lánsfjárhæðin, að frádregnum áföllnum viðskiptakostnaði sem má rekja beint til lántaka og skuldabréfaútgáfna. Lántökur og skuldabréfaútgáfur eru síðan metnar á afskrifuðu kostnaðarverði. Áfallnir vextir og verðbætur eru taldir með í bókfærðu verði lántaka og skuldabréfaútgáfna og eru skráð undir liðnum „Vaxtagjöld og verðbætur af lántökum“ í yfirliti um afkomu. Lántökugjöld sem stofnunin greiðir, ef einhver, eru gjaldfærð yfir lánstíma með aðferð virkra vaxta.

(p) Tekjur

Vaxtatekjur eru færðar í yfirliti um afkomu með aðferð virkra vaxta.

Arðstekjur eru færðar þegar réttur stofnunarinnar til innheimtu liggur fyrir.

Leigutekjur af útleigu eigna eru færðar samkvæmt línulegri aðferð á leigutímanum.

Framlag ríkissjóðs

Byggðastofnun fær framlag frá ríkissjóði á grundvelli fjárlaga. Um er að ræða eiginfjárramlag, framlag vegna almenns rekstrar hennar og atvinnuráðgjafa á landsbyggðinni og framlag sem ætlað er til styrkveitinga í samræmi við byggðaaætlun eða aðra liði á fjárlögum.

Byggðastofnun færir mótteknar fjárhæðir frá ríkissjóði sem eiginfjárramlag þegar um er að ræða greiðslur sem ríkissjóður innir af hendi til stofnunarinnar í stöðu sinni sem eigandi hennar og leiðir til hækkunar á hlutdeild ríkissjóðs í hreinum eignum stofnunarinnar.

Framlag vegna almenns rekstrar Byggðastofnunar og atvinnuráðgjafa á landsbyggðinni er fært til tekna eftir því sem greiðslur berast nema þegar um er að ræða framlag samkvæmt fjáráukalögum, en það er fært til tekna við samþykkt Alþingis á fjáráukalögum og er fjárhæðin færð sem krafa í efnahagsreikningi þar til hún hefur verið greidd til stofnunarinnar. Veitt framlög og aðrir styrkir eru færð til gjalda í yfirliti um afkomu þegar þeir eru greiddir út.

Framlag sem ætlað er til styrkveitinga í samræmi við byggðaaætlun á fjárlögum er fært sem krafa og skuld í efnahagsreikningi þegar greiðslur berast. Þetta framlag er ekki fært í gegnum yfirliti um afkomu vegna þess að Byggðastofnun hefur ekki ákvörðunarvald um útdelingu þess, sem er háð ákvörðun ráðherra eða nefndar. Styrkveitingar vegna þessa framlags eru ekki heldur í gegnum yfirliti um afkomu.

3. Laun og launatengd gjöld

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Laun	179.542	170.582
Lífeyrissjóðsframlög	29.877	28.367
Tryggingagjald	12.993	12.360
Breyting á áunnu orlofi	11.496	15.062
Áunnar launauppbætur	(408)	2.416
Önnur launatengd gjöld	3.485	4.658
Laun og launatengd gjöld alls	236.983	233.445

Á tímabilinu störfuðu 27 starfsmenn hjá stofnuninni m.v. heilsársstörf. Þann 30. júní 2026 voru 26 starfsmenn á launaskrá hjá stofnuninni (31. desember 2025: 26) og heils dagsstöðugildi voru 26 (31.12.2025: 26). Meðalfjöldi starfsmanna janúar-júní 2026 var 25,3 (2025: 25,2)

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

4. Þóknar til stjórnar, endurskoðunarnefndar og forstjóra

Laun til stjórnar Byggðastofnunar, endurskoðunarnefndar og forstjóra greinast þannig:

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Halldór Gunnar Ólafsson, stjórnarformaður frá 8.5.2025	2.101	589
Ágústa Katrín Guðmundsdóttir, endurskoðunarnefnd til 31.05.2025	0	292
Ása Kristbjörg Karlsdóttir, endurskoðunarnefnd frá 6.6.2024	363	310
Guðný Hildur Magnúsdóttir, stjórnarmaður frá 16.04.2024 til 8.5.2025	0	714
Hafþór Guðmundsson, varamaður í stjórn	87	0
Halldóra K. Hauksdóttir, stjórnarmaður til 8.5.2025	0	714
Haraldur Benediktsson, stjórnarmaður frá 27.4.2023	1.041	1.006
Heiða Ingimarsdóttir, stjórnarmaður frá 8.5.2025	1.041	292
Heiðbrá Ólafsdóttir, stjórnarmaður frá 8.5.2025	1.041	292
Karl Björnsson, stjórnarmaður til 8.5.2025	0	714
Margrét A Sanders, stjórnarmaður og endurskoðunarnefnd frá 8.5.2025	1.353	342
María Hjálmarsdóttir, stjórnarmaður og endurskoðunarnefnd til 8.5.2025	0	965
Oddný Árnadóttir, stjórnarmaður frá 16.04.2024 til 8.5.2025	0	714
Óli Halldórsson, stjórnarformaður frá 16.04.2024 til 8.5.2025	0	1.441
Sigríður Ólafsdóttir, varamaður í stjórn	87	0
Sigrún Hallgrímsdóttir, endurskoðunarnefnd frá 1.6.2025	312	50
Steindór R Haraldsson, stjórnarmaður frá 8.5.2025	1.041	292
Unnar Hermannsson, varamaður í stjórn	87	0
Vigfús Þórarinn Ásbjörnsson, stjórnarmaður frá 8.5.2025	1.041	292
Arnar Már Elíasson, forstjóri	11.142	10.827
Þóknar til stjórnar, endurskoðunar- og forstjóra samtals	20.738	19.846

5. Þóknar endurskoðenda

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Endurskoðun ársreiknings og könnun árshlutauppgjörs	3.510	12.658
Önnur þjónusta endurskoðunartengt	0	1.872
Þóknar endurskoðenda samtals	3.510	14.529

6. Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum og annað framlag ríkissjóðs

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Framlag skv. fjárlögum		
Byggðastofnun	107.150	106.001
Atvinnuráðgjafar á landsbyggðinni	118.900	120.150
Framlag ríkissjóðs skv. fjárlögum	226.050	226.151

Framlag skv. fjárlögum frh.

Framlög ríkissjóðs sem fara í gegnum efnahagsreikning

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Framlag ríkissjóðs v. Sóknaráætlana landshluta	1.050.500	552.000
Framlag ríkissjóðs v. aðgerðar A.9 í byggðaaáætlun	14.174	15.000
Framlag ríkissjóðs v. aðgerðar A.10 í byggðaaáætlun	19.821	27.000
Framlag ríkissjóðs v. aðgerðar C.1 í byggðaaáætlun	156.000	140.000
Framlag ríkissjóðs v. Brothættra byggða	120.000	120.000
Annað framlag ríkissjóðs samtals	1.360.494	854.000

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Veittir styrkir af framlagi ríkissjóðs sem fara í gegnum efnahagsreikning.

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Styrkir vegna sóknaráætlana landshluta	420.759	290.565
Styrkir vegna aðgerðar A.9 í byggðaaætlun	2.500	10.000
Styrkir vegna aðgerðar A.10 í byggðaaætlun	18.594	16.832
Styrkir vegna aðgerðar B.7 í byggðaaætlun	38.494	6.370
Styrkir vegna aðgerðar C.1 í byggðaaætlun	135.004	116.242
Styrkir vegna Sóknarsjóðs Grindavíkur	83.911	0
Styrkir til meistaranema	600	700
Styrkir vegna Byggðarannsóknasjóðs	8.524	9.001
Veittir styrkir alls	708.386	449.711

Óúthlutaðir styrkir vegna annars framlags ríkissjóðs eru færðir á efnahagsreikning.

Kostnaður Byggðastofnunar vegna verkefnisins Brothættar byggðir nam 138.582 þúsund krónum á tímabilinu og er færður í rekstrarreikning. Tekjur námu 116.082 þúsund krónum og eru færðar meðal annarra rekstrartekna.

7. Gengismunur

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Gengismunur af útlánum	(47.024)	(72.430)
Gengismunur af gjaldeyrisreikningum	(3.076)	(1.799)
Gengismunur af kröfum	0	(2)
Gengismunur af lántökum	50.383	79.967
	283	5.736

8. Aðrar rekstrartekjur

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Endurgreiddur kostnaður vegna Brothættra byggða	116.082	96.751
Fenginn arður og hagnaður af sölu hlutabréfa	4.547	59.033
Endurgreiddur ýmiss útlagður kostnaður	3.070	18.508
Innheimtutekjur	2.532	2.232
Tekjur vegna rekstrarfjármuna	1.288	3.546
Annað	17.914	4.735
	145.434	184.806

9. Handbært fé

	30.06.2026	31.12.2025
Óbundnar bankainnstæður í íslenskum krónum	2.410.182	3.297.023
Óbundnar bankainnstæður í erlendri mynt	236.922	339.001
Bankainnstæður samtals	2.647.105	3.636.024

10. Markaðsskuldabréf

	30.06.2026	31.12.2025
Ríkisskuldabréf RIKS 37 0115	381.982	369.202
	381.982	369.202

11. Hlutabréf

30.06.2026	Eignarhluti	Nafnverð	Bókfært verð
Borg, saumastofa ehf., Húnaþing vestra	19,82%	170	0
Drangar hf.	0,63%	14.793	143.781
Fiskvinnslan Drangur ehf., Drangsnes	4,08%	1.000	2.978
Hótel Flúðir ehf., Flúðir	4,77%	1.194	1.816
P/F Smyril-line, Færeyjar (1.868 þús. DKK)	1,67%	35.997	256.382
Snorri Þorfinnsson ehf., Hofsóss	19,89%	12.000	0
Yrkjar ehf., Eyja- og Miklaholtshreppur	6,21%	1.800	297
Hlutabréf, samtals		66.953	405.254

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

31.12.2025

	Eignarhluti	Nafnverð	Bókfært verð
Borg, saumastofa ehf., Húnaþing vestra	19,82%	170	0
Drangar hf.	1,09%	14.793	140.417
Fiskvinnslan Drangur ehf., Drangsnes	4,08%	1.000	2.121
Hótel Flúðir ehf., Flúðir	4,77%	1.194	10.382
P/F Smyril-line, Færeyjar (1.868 þús. DKK)	1,67%	36.823	223.509
Snorri Þorfinnsson ehf., Höfsós	19,89%	12.000	0
Yrkjar ehf., Eyja- og Miklaholtshreppur	6,21%	1.800	297
Hlutabréf, samtals		67.779	376.726

Hreyfingar hlutabréfaeignar

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Hlutabréf 1.1.	376.726	277.469
Seld hlutabréf	0	(140.417)
Keypt hlutabréf	0	140.417
Virðisbreyting hlutabréfa	28.528	39.044
Hagnaður af sölu hlutabréfa	0	53.470
Hlutabréf 30.06	405.254	369.983

Hlutabréf eru færð á gangvirði í gegnum afkomu, þar sem gangvirði er ákvarðað samkvæmt útreikningum á innra virði félaganna. Hlutabréf eru metin af sérfræðingi Bygðastofnunar skv. verklagsreglum um mat á hlutafé stofnunarinnar. Matið er yfirfarið af áhættumatsnefnd í tengslum við uppgjör.

12. Eignir í virku söluferli

Eignir í virku söluferli greinast þannig:

	30.06.2026	31.12.2025
Fullnustueignir	213.104	63.104
Rekstrarfjármunir	1.127	1.127
Samtals	214.231	64.231

Fullnustueignir eru fastafjármunir sem Bygðastofnun hefur eignast við að ganga að veðum fyrir útlánunum og kröfum. Þær sundurliðast þannig:

	30.06.2026	31.12.2025
Fasteignir	206.989	56.989
Annað	6.115	6.115
	213.104	63.104

Fasteignir greinast þannig í lok júní 2026

	Fasteignamat	Bókfært verð
Fjarðarbraut 41, Stöðvarfirði	45.109	56.979
Sólveigarstaðir og tengdar eignir, Bláskógabyggð	163.960	90.000
Strandarvegur 29-33, Seyðisfirði	19.250	10
Vesturbraut 20, Búðardal	29.600	60.000
	257.919	206.989

Fasteignir greinast þannig í árslok 2025:

	Fasteignamat	Bókfært verð
Fjarðarbraut 41, Stöðvarfirði	45.109	56.979
Strandarvegur 29-33, Seyðisfirði	19.250	10
	64.359	56.989

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Fjöldi fullnustueigna í eigu Bygðastofnunar í ársbyrjun	3	1
Fullnustueignir innleystar til fullnustu krafna á tímabilinu	2	4
Fullnustueignir seldar á tímabilinu	0	(2)
Fullnustueignir í eigu Bygðastofnunar í lok tímabilsins	5	3

Rekstur fullnustueigna:

	2026	2025
Leigutekjur	3.594	0
Rekstrarkostnaður	40.831	390
	(37.236)	(390)

Rekstrarfjármunir í virku söluferli er bifreið í eigu Bygðastofnunar sem er auglýst til sölu.

Bygðastofnun auglýsir til sölu á heimasíðu sinni hlutabréfin í eigu stofnunarinnar (sbr. skýr. 11) og einhver af hlutdeildarfélagunum (sbr. skýr. 13). Stofnunin flokkar þessa eignarhluta ekki sem eignir í virku söluferli vegna þess að skilyrði fyrir slíkri flokkun eru ekki uppfyllt í lok júní 2026.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

13. Hlutdeildarfélag

Byggðastofnun leggur hlutdeildarfélagum hlutafé í samræmi við lögbundið hlutverk stofnunar en ekki með það að aðalmarkmiði að skapa fjárhagslegan ávinning á þann hátt sem hagnaðardrifið fyrirtæki myndi gera.

30.06.2026	Eignarhluti	Nafnverð	Bókfært verð
Ámundakinn ehf., Blönduós	23,91%	58.699	122.533
Ásgarður hf. eignarhaldsfélag, Egilsstaðir	13,78%	15.000	59.492
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf., Selfoss	40,00%	109.142	45.092
Eignarhaldsf. Suðurnesja hf., Reykjanesbær	19,03%	96.840	70.195
Fjárfestingafélag Þingeyinga hf.	39,97%	9.811	49.366
Fjárfestingafélagið Hvammur ehf., Búðardalur	29,07%	8.309	11.998
Fjárfestingafélagið Vör hf., Neskaupstaður	40,00%	49.757	150.341
Hvetjandi hf. eignarhaldsfélag, Ísafjörður	39,14%	100.448	112.820
Molta ehf., Akureyri	30,00%	50.000	43.436
Nes listamiðstöð ehf., Skagaströnd	35,71%	5.000	4.410
Tröllasteinn ehf., Laugar	19,72%	7.000	11.650
Útgerðarfélagið Skúli ehf., Drangsnes	38,02%	30.755	78.117
Þörungaverksmiðjan hf., Reykhólar	27,67%	7.919	379.503
Hlutdeildarfélag, samtals		548.680	1.138.953

31.12.2025	Eignarhluti	Nafnverð	Bókfært verð
Ámundakinn ehf., Blönduós	23,91%	58.699	101.118
Ásgarður hf. eignarhaldsfélag, Egilsstaðir	13,78%	15.000	46.456
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf., Selfoss	40,00%	109.142	46.141
Eignarhaldsf. Suðurnesja hf., Reykjanesbær	19,03%	96.840	72.270
Fasteignafélagið Kirkjuból ehf., Stöðvarfjörður	30,00%	7.124	0
Fjárfestingafélag Þingeyinga hf.	39,97%	9.811	50.109
Fjárfestingafélagið Hvammur ehf., Búðardalur	29,07%	8.309	12.104
Fjárfestingafélagið Vör hf., Neskaupstaður	40,00%	49.757	146.805
Hvetjandi hf. eignarhaldsfélag, Ísafjörður	39,14%	100.448	107.021
Molta ehf., Akureyri	30,00%	50.000	41.418
Nes listamiðstöð ehf., Skagaströnd	35,71%	5.000	4.365
Tröllasteinn ehf., Laugar	19,72%	7.000	10.186
Útgerðarfélagið Skúli ehf., Drangsnes	38,02%	30.755	78.005
Þörungaverksmiðjan hf., Reykhólar	27,67%	7.919	359.133
Hlutdeildarfélag, samtals		555.805	1.075.131

Hreyfingar hlutdeildarféлага

	2026 janúar - júní	2025 janúar - júní
Hlutdeildarfélag 1.1.	1.075.131	1.024.073
Seld hlutdeildarfélag	0	(20.564)
Keypt hlutdeildarfélag	0	66.348
Virðisbreyting hlutdeildarféлага	63.822	(3.534)
Hlutdeildarfélag 30.06	1.138.953	1.066.324

14. Útlán til viðskiptavina

	30.06.2026	31.12.2025
Sundurliðun eftir myntum		
Útlán í íslenskum krónum	27.634.167	26.279.968
Útlán í erlendum myntum	2.380.346	2.442.061
Afskriftarveikningur útlána	(910.791)	(1.141.933)
	29.103.723	27.580.096

	30.06.2026	31.12.2025
Sundurliðað eftir lántakendum:		
Einstaklingar	34,53%	30,63%
Sundurliðað eftir atvinnugreinum:		
Þjónustustarfsemi	26,69%	31,30%
Sjávarútvegur	6,73%	9,95%
Iðnaður	6,34%	7,33%
Landbúnaður	25,70%	20,79%
	100%	100%

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	30.06.2026	31.12.2025
Gjaldkræfar kröfur	283.401	339.533
Allt að 3 mánuðum	592.098	499.233
Yfir 3 mån. og allt að 1 ári	1.456.210	1.529.725
Yfir 1 ár og allt að 5 árum	7.743.973	7.303.042
Yfir 5 ár	19.028.040	17.908.563
	29.103.722	27.580.096

15. Varanlegir rekstrarfjármunir

Aðalmarkmið Byggðastofnunar við eignarhald á varanlegum rekstrarfjármunum er að sinna lögbundnu hlutverki stofnunarinnar en ekki að skapa fjárhagslegan ávinning á þann hátt sem hagnaðardrifið fyrirtæki myndi gera.

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

2026	Fasteignir	Bifreiðar	Húsgögn, innr. og tæki	Samtals
Stofnverð 1.1	831.447	27.106	3.434	861.988
Afskrifað alls 1.1	(97.835)	(10.004)	(343)	(108.182)
Bókfært verð 1.1	733.612	17.103	3.091	753.806
Afskrifað á árinu	(8.314)	(1.659)	(343)	(10.316)
Bókfært verð 30.06	725.298	15.444	2.747	743.490
Stofnverð alls 30.06	831.447	27.106	3.434	861.988
Afskrifað alls 30.06	(106.149)	(11.662)	(687)	(118.498)
Bókfært verð 30.06	725.298	15.444	2.747	743.490
Afskriftarhlutföll	2%	20%	20%	
2025	Fasteignir	Bifreiðar	Húsgögn, innr. og tæki	Samtals
Stofnverð 1.1	831.447	22.536	20.590	874.572
Afskrifað alls 1.1	(81.206)	(17.051)	(18.874)	(117.131)
Bókfært verð 1.1	750.241	5.485	1.716	757.442
Viðbót á árinu	0	16.585	3.434	20.020
Afskrifað á árinu	(16.629)	(3.165)	(2.059)	(21.853)
Selt á árinu	0	(2.700)	0	(2.700)
Söluhagnaður	0	2.025	0	2.025
Fært á eignir í virku sölufelli	0	(1.127)	0	(1.127)
Bókfært verð 31.12	733.612	17.103	3.091	753.806
Stofnverð alls 31.12	831.447	36.421	24.024	891.892
Afskrifað alls 31.12	(97.835)	(19.318)	(20.933)	(138.086)
Bókfært verð 31.12	733.612	17.103	3.091	753.806
Afskriftarhlutföll	2%	20%	20%	

Fasteignir stofnunarinnar eru metnar með eftirgreindum hætti. Til samanburðar er bókfært verð eignanna.

30.06.2026	Fasteignamat	Brunabótamat	Bókfært verð
Háahlíð 4, Sauðárkróki	96.550	132.850	8.078
Sauðármýri 2, Sauðárkróki	191.200	864.500	717.220
	287.750	997.350	725.298
31.12.2025	Fasteignamat	Brunabótamat	Bókfært verð
Háahlíð 4, Sauðárkróki	96.550	127.050	8.243
Sauðármýri 2, Sauðárkróki	191.200	822.850	725.370
	287.750	949.900	733.612

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

16. Lántökur og skuldabréfaútgáfur

Skuldabréf Bygðastofnunar eru með ríkisábyrgð.

	30.06.2026	31.12.2025
Sundurliðun eftir tegund		
Verðtryggðar skuldabréfaútgáfur	7.749.151	8.050.588
Verðtryggðar lántökur	8.668.816	8.494.101
Óverðtryggðar lántökur	6.647.699	6.865.360
Erlendar lántökur og lántökur í erl. myntum	2.686.632	2.853.365
	25.752.298	26.263.415

Lántökur sundurliðast þannig eftir eftirstöðvatíma:

	30.06.2026	31.12.2025
Allt að 3 mánuðum	642.240	596.012
Yfir 3 mån. og allt að 1 ári	2.464.058	2.446.010
Yfir 1 ár og allt að 5 árum	10.912.609	11.431.171
Yfir 5 ár	11.733.391	11.790.221
	25.752.298	26.263.415

Lántökur skiptast þannig eftir mynt:

	Greiðslu- skilmálar	Loka gjalddagi	Vaxtakjör	30.06.2026	31.12.2025
ISK	Jafnar gr.	2030-2039	1,96-5,0% verðtr.	16.417.967	16.544.689
ISK óvtr	Jafnar gr.	2035-2037	2,7-6,8% óvtr.	5.235.181	5.421.026
ISK óvtr	Jafnar gr.	2039	Reibor +0,5-0,85%	1.412.518	1.444.335
USD ..	Jafnar gr.	2036	Libor + 1,5%	387.221	397.641
JPY ...	Jafnar gr.	2030	1,00%	124.568	142.383
EUR ..	Jafnar gr.	2035-2039	Euribor + 0,9-1,8%	1.695.386	1.790.766
EUR ..	Jafnar gr.	2030-2036	0,5-0,7%	479.456	522.575
				25.752.298	26.263.415

	1.1.2026	Greiðslu- flæði	Vaxta- gjöld	Gengis- munur	30.6.2026
2026 janúar - júní					
Verðtryggðar skuldabréfaútgáfur	8.050.587	(730.803)	429.366	0	7.749.151
Erlend lántaka og lán í erl. myntum	2.853.365	(160.522)	44.172	(50.383)	2.686.632
Óverðtryggðar lántökur	6.865.360	(438.626)	220.965	0	6.647.699
Verðtryggð lántaka	8.494.101	(312.531)	487.245	0	8.668.816
	26.263.415	(1.642.482)	1.181.748	(50.383)	25.752.297
	1.1.2025	Greiðslu- flæði	Vaxta- gjöld	Gengis- munur	31.12.2025
2025					
Verðtryggðar skuldabréfaútgáfur	8.889.378	(1.404.188)	565.397	0	8.050.587
Erlend lántaka og lán í erl. myntum	3.733.145	(993.286)	105.113	8.393	2.853.365
Óverðtryggðar lántökur	7.278.311	(854.818)	441.868	0	6.865.360
Verðtryggð lántaka	3.505.489	4.640.240	348.373	0	8.494.101
	23.406.323	1.387.948	1.460.750	8.393	26.263.415

Línan "Vaxtagjöld og verðbætur af lántökum og leiguskuldum" í rekstrarreikningi sundurliðast þannig:

	2026	2025
Vaxtagjöld og verðbætur af lántökum	1.214.446	825.952
Vaxtagjöld af leiguskuldum	330	0
Önnur vaxtagjöld	1.092	216
Vaxtagjöld og verðbætur af lántökum og leiguskuldum samtals	1.215.868	826.168

Bygðastofnun greiðir ábyrgðagjald til ríkisjóðs vegna ríkisábyrgðar á lántökum stofnunar. Ábyrgðagjaldið er gjaldfært meðal vaxtagjalda í rekstrarreikningi yfir árið og nam það 33 milljónum.kr. á tímabilinu (janúar-júní 2025: 29 milljónir kr.).

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

17. Eigið fé

Lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002, sem innleiða tilskipun 2013/36/ESB (CRD IV), og reglugerð (ESB) nr. 575/2013 (CRR), sem hefur verið veitt lagagildi hér á landi ásamt síðari breytingum, kveða á um lagalegar kröfur til eiginfjár stofnunarinnar. Lágmarkskrafa um eiginfjárlutfall undir stoð I er 8% af áhættugrunni fyrir útlánaáhhættu, markaðsáhhættu og rekstraráhhættu. Eiginfjárlutfall Bygðastofnunar 30. júní 2026 nam 26,71% (31. desember 2025: 23,35%). Skv. breytingu á lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 sem samþykkt voru á Alþingi 15. júní 2022 og tóku gildi 1. júlí 2022 gildir X. kafli um eiginfjárluka ekki um Bygðastofnun og er stofnunin því undanþegin kröfum um sveiflujöfnunar- og verndunarauka frá þeim tíma.

Eigið fé og eiginfjárlutfall samkvæmt eiginfjárákvæðum laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki:

	30.06.2026	31.12.2025
Staða eigin fjárs í upphafi árs	6.593.560	6.003.024
Afkoma ársins	685.387	590.536
Eigið fé í lok árs	7.278.948	6.593.560
Gangvirðisbreyting fjáreigna	(18.344)	(18.366)
Eiginfjárgrunnur í lok tímabils	7.260.604	6.575.194
Útlánaáhhætta	24.987.340	24.346.090
Markaðsáhhætta	132.261	72.303
Rekstraráhhætta	2.067.395	3.745.449
Áhættugrunnur	27.186.996	28.163.842
Eiginfjárlutfall	26,71%	23,35%

18. Leigusamningar

Bygðastofnun sem leigutaki

Bygðastofnun leigði á tímabilinu tvær starfsstöðvar og skjalageymslu. Leigusamningarnir eru ótímabundnir en uppsegjanlegir af hálfu beggja aðila með ýmis eins eða sex mánaða fyrirvara. Stofnunin reiknar með leigutíma til ársloka 2030. Leigugreiðslur eru ýmis verðtryggðar eða óverðtryggðar og þær eru núvirtar með 7,48% vöxtum, sem voru áætlaðir vextir á nýjum lántökum stofnunar miðað við 1. janúar 2025.

Leigueignir greinast þannig:

	Starfsaðstöður	Skjalageymsla	Samtals
Bókfært verð 1. janúar 2025	5.862	5.054	10.916
Áhrif verðtryggingar	-	199	199
Afskriftir ársins	(977)	(861)	(1.838)
Bókfært verð 31. desember 2025	4.885	4.392	9.277
Áhrif verðtryggingar	-	147	147
Afskriftir tímabilsins	(489)	(446)	(935)
Bókfært verð 30. júní 2026	4.396	4.093	8.489

Leiguskuldir greinast þannig:

Bókfært verð 1. janúar 2025	5.862	5.054	10.916
Áhrif verðtryggingar	-	199	199
Vaxtagjöld	390	344	734
Greiddar leigugreiðslur	(1.200)	(1.058)	(2.258)
Bókfært verð 31. desember 2025	5.052	4.539	9.591
Áhrif verðtryggingar	-	147	147
Vaxtagjöld	173	157	330
Greiddar leigugreiðslur	(600)	(547)	(1.147)
Bókfært verð 30. júní 2026	4.625	4.296	8.921
Skammtíma leiguskuldir	1.161	1.079	2.240
Langtíma leiguskuldir	3.464	3.217	6.681

Heildarústreymi handbærs fjár vegna leigusamninga á tímabilinu nam 1.147 þús. kr (árinu 2025: 2.295 þús. kr.) Eftirstöðvagreining leiguskulda kemur fram í kaflanum um lausafjáráhættu í skýr. 22 en ónúvirtar leigugreiðslur greinast þannig á þeim árum sem eftir eru af áætluðum leigutíma gildandi leigusamninga:

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

	2026	2025
Árið 2025	-	-
Júlí - Des. 2026 / Árið 2026	1.157	2.278
Árið 2027	2.314	2.278
Árið 2028	2.315	2.278
Árið 2029	2.315	2.278
Árið 2030	2.315	2.278
	<u>10.416</u>	<u>11.390</u>

Byggðastofnun sem leigusali

Byggðastofnun hefur leigt út vinnuæðstöðu á skrifstofu stofnunarinnar auk fasteigna sem stofnunin á. Leigutekjur tímabilsins námu 1.288 þús. kr. (jan.-júní 2025: 2.633 þús. kr.).

Byggðastofnun reiknar með að fá eftirfarandi ónúvirtar leigugreiðslur á þeim árum sem eftir eru af áætluðum leigutíma gildandi leigusamninga:

	2026	2025
Árið 2025	-	-
Júlí - Des. 2026 / Árið 2026	1.325	2.541
Árið 2027	2.650	2.541
Árið 2028	2.650	2.541
Árið 2029	2.650	2.541
Árið 2030	2.650	2.541
	<u>11.925</u>	<u>12.705</u>

19. Ábyrgðir og skuldbindingar

Byggðastofnun hefur heimild skv. lögum um stofnunina að veita ábyrgðir. Stofnunin var ekki í neinum ábyrgðum gagnvart þriðja aðila þann 30. júní 2026 og 31. desember 2025. Í lok júní 2026 voru 62 lánsloforð að fjárhæð 4.814 milljónir króna óafgreidd (31.12.2025: 56 lánsloforð að fjárhæð 3.523 milljónir króna), bókfært verð þeirra er 4.728 milljónir króna (31.12.2025: 3.455 milljónir króna). Samkvæmt reglum Byggðastofnunar falla lánsloforð niður 12 mánuðum frá því þau eru samþykkt.

20. Tengdir aðilar

Stjórn Byggðastofnunar, lykilstarfsmenn og hlutdeildarfélag eru skilgreind sem tengdir aðilar auk náinna fjölskyldumeðlima framangreindra og lögaðila undir yfirráðum þeirra. Engin óvenjuleg viðskipti áttu sér stað við tengda aðila á árinu. Engar ábyrgðir hafa verið veittar tengdum aðilum vegna viðskiptaskulda eða viðskiptakrafna.

Útlán til tengdra aðila þann 30. júní 2026 voru 357.610 þús.kr. (31. desember 2025: 402.654 þús kr.) og eru þau tryggð með fasteignaveðum.

Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og forstjóra er getið í skýringu 4.

	Stjórn Byggðastofnunar	Lykil- starfsmenn	Hluteildar- félög	Annað	Samtals
2026					
Staða lána við tengda aðila 1. janúar.....	231.970	0	170.684	0	402.654
Ný útlán til tengdra aðila/Nýir tengdir aðilar.....	0	0	0	0	0
Lántaki ekki lengur tengdur aðili.....	0	0	(51.994)	0	(51.994)
Greiðsla afborgana og vaxta.....	(5.423)	0	(8.956)	0	(14.379)
Afskrift lána.....	0	0	0	0	0
Áfallnir vextir og verðbætur.....	14.708	0	6.622	0	21.330
Staða útlána við tengda aðila 30. júní.....	<u>241.255</u>	<u>0</u>	<u>116.356</u>	<u>0</u>	<u>357.610</u>

	Stjórn Byggðastofnunar	Lykil- starfsmenn	Hluteildar- félög	Annað	Samtals
2025					
Staða lána við tengda aðila 1. janúar.....	21.435	0	275.542	0	296.977
Ný útlán til tengdra aðila.....	223.687	0	91.910	0	315.597
Lántaki ekki lengur tengdur aðili.....	(21.435)	0	(155.517)	0	(176.952)
Greiðsla afborgana og vaxta.....	(10.284)	0	(59.144)	0	(69.428)
Afskrift lána.....	0	0	0	0	0
Áfallnir vextir og verðbætur.....	18.566	0	17.893	0	36.459
Staða útlána við tengda aðila 31. desember.....	<u>231.970</u>	<u>0</u>	<u>170.684</u>	<u>0</u>	<u>402.654</u>

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

21. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

30.06.2026	Afskrifað kostnaðarverð	Á gangvirði í gegnum afkomu skv. skyldu	Gangvirði
Fjáreignir			
Handbært fé.....	2.647.105		2.647.105
Markaðsskuldabréf.....	381.982		298.449
Aðrar kröfur.....	2.633		2.633
Hlutabréf.....		405.254	405.254
Útlán til viðskiptavina.....	29.103.723		28.714.747
Fjáreignir samtals.....	<u>32.135.443</u>	<u>405.254</u>	<u>32.068.188</u>
Fjárskuldir			
Lántökur og skuldabréfaútgáfur.....	25.752.298		23.293.518
Óráðstöfuð framlög.....	1.404.367		1.404.367
Aðrar skuldir.....	201.326		201.326
Fjárskuldir samtals.....	<u>27.357.990</u>		<u>24.899.211</u>
31.12.2025			
Fjáreignir			
Handbært fé.....	3.636.024		3.636.024
Markaðsskuldabréf.....	369.202		298.449
Aðrar kröfur.....	5.274		5.274
Hlutabréf.....		376.726	376.726
Útlán til viðskiptavina.....	27.580.096		28.714.747
Fjáreignir samtals.....	<u>31.590.595</u>	<u>376.726</u>	<u>33.031.219</u>
Fjárskuldir			
Lántökur og skuldabréfaútgáfur.....	26.263.415		23.293.518
Óráðstöfuð framlög.....	839.841		839.841
Aðrar skuldir.....	163.359		163.359
Fjárskuldir samtals.....	<u>27.266.615</u>		<u>24.296.718</u>

Aðferðir og forsendur við mat á gangvirði

Gangvirði er sú fjárhæð sem fengist við sölu eignar eða greiðist við framsal skuldar í skipulegum viðskiptum milli óháðra markaðsaðila á þeim degi sem virðið er metið. Gangvirði fjáreigna og fjárskulda Bygðastofnunar er ákvarðað með eftirfarandi hætti:

- Gangvirði á handbæru fé miðast við fjárhæð bankainnistæðna;
- Gangvirði hlutabréfa er ákvarðað samkvæmt útreikningum á innra virði félaganna (og flokkast það sem 3. þrep gangsvirðismats);
- Gangvirði útlána með breytilega vexti er metið sem bókfært verð þeirra;
- Gangvirði útlána á föstum vöxtum er metið með því að núvirða vænt greiðsluflæði útlánasafnsins með ávöxtunarkröfu ríkisskuldabréfa, auk 1,5% álags vegna rekstrarkostnaðar. Vænt greiðsluflæði ákvarðast af samningsbundnu greiðsluflæði, sem hefur verið aðlagð út frá vanskilalíkum;
- Gangvirði lántaka og skuldabréfaútgáfa er ákvarðað sem núvirði samningsbundins greiðsluflæðis þeirra á ríkistryggðum vaxtaferlum í mynt viðkomandi lántaka auk vaxtaálags á ríkistryggð skuldabréf í síðustu viðskiptum með skuldabréf útgefin af Bygðastofnun á markaði.

22. Áhættustýring

Yfirlit um áhættu og skipulag áhættustýringar

Bygðastofnun er lánastofnun í samræmi við skilgreiningu laga um fjármálafyrirtæki. Þær áhættur sem stofnunin býr við eru eftirfarandi:

- Útlánaáhætta
- Markaðsáhætta
- Vaxtaáhætta
- Gjaldeyrisáhætta
- Verðtryggingaráhætta
- Hlutabréfaáhætta
- Lausafjáraáhætta
- Rekstraráhætta

Fjallað er um hverja áhættu, ásamt undiráhættum, hér á eftir auk skipulagi áhættustýringar og áhættuvörnum.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Skipulag áhættustýringar

Byggðastofnun er sjálfstæð stofnun í eigu ríkisins. Fjárhagslegt markmið lánastarfsemi stofnunarinnar skal vera að varðveita eigið fé hennar að raungildi, í samræmi við 11. gr. laga nr. 106/1999 um Byggðastofnun, og tekur fjárstýring og áhættustýring stofnunarinnar mið af því.

Stjórn Byggðastofnunar

- Tekur ákvörðun um áhættustefnu, mótun áhættuvilja og áhættumarka.
- Fær upplýsingar um stöðu rekstrar og helstu áhættur í rekstri með reglubundum hætti.
- Skipar endurskoðunarnefnd og umsjónarmann áhættustýringar.
- Tekur mið af áhættuþáttum við stjórn og skipulag stofnunarinnar.

Endurskoðunarnefnd

- Starfar samkvæmt 108. gr. a. laga um ársreikninga nr. 3/2006 og starfsreglum endurskoðunarnefndar Byggðastofnunar frá 6. júní 2024.
- Hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila og tilhögun innra eftirlits ásamt störfum innri og ytri endurskoðenda stofnunarinnar.

Umsjónarmaður áhættustýringar

- Sinnir daglegum áhættustýringarstörfum
- Fylgist með að markmiðum og stefnum í áhættustefnu stofnunarinnar sé fylgt
- Tekur út fylgni við verklagsreglum stofnunarinnar
- Fylgist með því að innri ferlar Byggðastofnunar taki tillit til áhættuþátta skv. 78. gr. a – i, laga nr. 161/2002, eftir því sem við á.

Ársfjórðungslega eru útbúnar áhættuskýrslur þar sem frekari upplýsingar um fjárhagslegar áhættur stofnunarinnar er að finna.

Áhættumatsnefnd

- Ber ábyrgð á að áhættustefnu stofnunarinnar sé fylgt hvað varðar útlánaáhættu.
- Gengur úr skugga um að starfsemin uppfylli útlánareglur.
- Yfirfara og samþykkja áhættumat stofnunarinnar.

Áhættuvarnir

Mikilvægt er að viðhalda ákveðnu jafnvægi í samsetningu lánsfjármagns og útlána stofnunarinnar. Stofnunin skal lágmarka áhættu sína og stýra vaxta – og útlánaáhættu innan ákveðinna viðmiðunarmarka sem fram koma í Verklagsreglum um útlánastarfsemi.

Rekstrar- og fyrirtækjasvið stofnunarinnar vinna eftir Áhættustefnu stofnunarinnar og þeim verklagsreglum sem settar eru af stjórn og forstjóra. Þar eru áhættur og vikmörk þeirrar áhættu sem snýr að starfseminni skilgreindar.

Útlánaáhætta

Útlánaáhætta er áhættan á að mótaðili í fjármálagerningi valdi fjárhagslegu tapi fyrir Byggðastofnun með því að standa ekki við skuldbindingu. Útlánaáhætta er stærsta einstaka áhættan sem Byggðastofnun stendur frammi fyrir. Hún skapast aðallega vegna útlána og krafna á viðskiptavinum og fjárfestinga í skuldabréfum, en einnig vegna lánsloforða.

Áhættuskuldbindingar vegna viðskiptavina eða hóps tengdra viðskiptamanna, að teknu tilliti til mildunar útlánaáhættu, skulu ekki fara fram yfir 25% af eiginfjárgrunni skv. reglugerð Evrópupingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013 frá 26. júní 2013 um varfærniskröfur að því er varðar lánastofnanir og verðbréfafyrirtæki og um breytingu á reglugerð (ESB) nr. 648/2012, sbr. reglugerð nr. 860/2022.

Eftirfarandi tafla sýnir hámarksútlánaáhættu 30. júní 2026 og 31. desember 2025. Staða eigna í efnahagsreikningi er byggð á bókfærðri stöðu í árshlutareikningnum. Stöður utan efnahagsreiknings eru hámarksgreiðslur sem Byggðastofnun gæti þurft að inna af hendi vegna lánsloforða.

	30.06.2026	31.12.2025
Handbært fé	2.647.105	3.636.024
Markaðsskuldabréf	381.982	369.202
Aðrar kröfur	2.633	5.274
Útlán til viðskiptavina	29.103.723	27.580.096
Útlánaáhætta í efnahagsreikningi samtals	32.135.443	31.590.595
Lánsloforð	4.813.575	3.483.880
Hámarksútlánaáhætta	36.949.018	35.074.475

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Útlán til viðskiptavina

Aðferðir og forsendur við mat á væntum útlánatöpum

Vænt útlánatöp eru áætluð út frá líkani sem byggir á útlánastöðu við vanefnd (EAD), líkum á vanefndum (PD) og tapi að gefnum vanefndum (LGD). Eru þessir þættir margfaldaðir saman á mánaðarlegum grundvelli og síðar núvirtir á virkum vöxtum hvers útláns fyrir sig.

Vænt útlánatöp eru reiknuð til 12 mánaða eða út líftíma útláns. Flokkun útlána niður á stig veltur á hvort veruleg aukning hafi orðið á útlánaáættu frá upphaflegri færslu þeirra í bókhaldi. Veruleg aukning á útlánaáættu telst hafa átt sér stað þegar lánshæfismat lántaka hefur verið lækkað um meira en 1 flokk frá lánveitingu, lántaka hafi verið send innheimtuviaðvörðun eða að útlán sé komið í 30 daga vanskilum. Útlán eru á þessum grunni flokkuð í eftirfarandi stig:

- Stig 1: Útlán þar sem ekki mælist veruleg aukning á útlánaáættu. Framlagið í afskriftareikning útlána er metið sem 12 mánaða vænt útlánatöp.
- Stig 2: Útlán þar sem mælist veruleg aukning á útlánaáættu en lánin ekki talin virðisrýrð. Framlagið í afskriftareikning útlána er metið sem vænt útlánatöp út líftíma lánanna.
- Stig 3: Útlán sem eru talin virðisrýrð, vegna þess að einn eða fleiri atburðir hafa orðið, sem hafa skaðleg áhrif á vænt framtíðarsjóðstreymi frá lánunum, t.d. þegar lán sé komið í 90 dagar vanskilum, umtalsverða fjárhagserfiðleika lántaka og gjaldþrot. Framlagið í afskriftareikning útlána er metið sem vænt útlánatöp út líftíma lánanna. Byggðastofnun lítur svo á að vanefnd eigi sér stað þegar útlán eru komin í meira en 90 daga vanskil.

Líkan Byggðastofnunar notast við þrjár sviðsmyndir. Sviðsmynd eitt notast við grunnforsendur, sem byggir á að þróun fasteignaverðs verði í takt við verðbólguvæntingar á skuldabréfamarkaði og óbreyttu lánshæfismati lántakenda. Þar að auki voru myndaðar bjartsýn sviðsmynd og svartýn sviðsmynd, þar sem vanskilalíkum (PD) og þróun á verðmæti veða, sem stýrir tapi að gefnum vanskilum (LGD), hefur verið hreyft til hlutfallslega. Vænt útlánatöp eru vegið meðaltal af væntum útlánatöpum í hverri sviðsmynd. Notast var við 50% vægi fyrir grunnsviðsmynd, 30% fyrir svartýna og 20% fyrir bjartsýna sviðsmynd.

Samþjöppunaráhætta og gæði útlána til viðskiptavina

Samþjöppunaráhætta myndast í gegnum lánastarfsemi stofnunarinnar og er skilgreind sem hluti af útlánaáættu. Byggðastofnun horfir sérstaklega til samþjöppunar innan atvinnugreina.

Hlutfall atvinnugreinar af útlánasafni

	30.06.2026	31.12.2025
Ferðapjónusta	19,60%	20,61%
Iðnaður	5,46%	5,57%
Landbúnaður	59,29%	56,44%
Sjávarútvegur	4,59%	5,75%
Önnur starfsemi	11,06%	11,64%
	100,00%	100,00%

Eftirfarandi tafla sýnir útleiðslu á bókfærðu verði útlána eftir atvinnugrein og áhættustigi:

Afskriftarreikningur 30.06.2026		Brúttó bókfært verð			Afskriftarreikningur			Bókfært verð
		Stig 1	Stig 2	Stig 3	Stig 1	Stig 2	Stig 3	
Einstaklingar								
Bújarðir o.fl.....	8.359.347		679.856	1.084.145	(35.421)	(95.493)	(137.801)	9.854.634
Annað.....	16.374		6.968	3.626	(252)	(2.008)	6	24.715
Fyrirtæki								
Ferðapjónusta.....	4.176.163		531.665	931.867	(11.457)	(56.888)	(211.576)	5.359.775
Iðnaður.....	1.179.660		171.144	261.867	(1.421)	(8.520)	(23.565)	1.579.165
Landbúnaður.....	5.807.822		1.327.410	1.009.058	(12.318)	(88.993)	(67.470)	7.975.509
Sjávarútvegur og fiskeldi.	859.824		337.001	241.661	(1.368)	(9.974)	(91.195)	1.335.949
Önnur starfsemi.....	2.113.883		95.863	819.310	(5.171)	(5.783)	(44.113)	2.973.989
Útlán til viðskiptavina.....	22.513.074		3.149.907	4.351.533	(67.408)	(267.657)	(575.713)	29.103.735
Afskriftarreikningur 31.12.2025								
		Stig 1	Stig 2	Stig 3	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Bókfært verð
Einstaklingar								
Bújarðir o.fl.....	7.561.524		762.001	1.257.394	(17.808)	(110.278)	(175.943)	9.276.889
Annað.....	213.820		10.885	7.352	(545)	(186)	(4.313)	227.013
Fyrirtæki								
Ferðapjónusta.....	3.798.131		798.307	981.285	(13.728)	(78.740)	(239.667)	5.245.588
Iðnaður.....	1.479.036		36.482	69.538	(4.429)	(10.403)	(11.292)	1.558.933
Landbúnaður.....	5.112.450		1.399.550	503.129	(14.222)	(170.870)	(66.917)	6.763.120
Sjávarútvegur og fiskeldi.	1.095.130		309.096	247.162	(2.783)	(26.139)	(94.770)	1.527.696
Önnur starfsemi.....	2.133.305		219.161	727.291	(4.929)	(16.056)	(77.915)	2.980.857
Útlán til viðskiptavina.....	21.393.395		3.535.483	3.793.151	(58.444)	(412.672)	(670.817)	27.580.096

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Eftirfarandi tafla sýnir gæði útlána til viðskiptavina á formi láns hæfiseinkunnna:

30.06.2026	12 mánaða vanskilalíkur	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Lánshæfisflokkar 1-3	0 - 1,3%	16.488.977	329.659	146.101	16.964.737
Lánshæfisflokkar 4-7	1,3% - 8,7%	5.580.787	1.420.943	2.022.821	9.024.551
Lánshæfisflokkar 8-12	8,7% - 100%	367.817	896.933	983.676	2.248.426
Á vanskilaskrá		75.494	502.372	1.198.935	1.776.800
Brúttó bókfært verð		22.513.074	3.149.907	4.351.533	30.014.514
Afskriftareikningur		(67.408)	(267.657)	(575.726)	(910.791)
Bókfært verð		22.445.667	2.882.249	3.775.807	29.103.723

31.12.2025	12 mánaða vanskilalíkur	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Lánshæfisflokkar 1-3	0 - 1,3%	15.001.464	333.608	209.172	15.544.244
Lánshæfisflokkar 4-7	1,3% - 8,7%	6.132.888	1.995.911	1.216.961	9.345.760
Lánshæfisflokkar 8-12	8,7% - 100%	254.823	470.756	563.081	1.288.660
Á vanskilaskrá		4.220	735.209	1.803.937	2.543.366
Brúttó bókfært verð		21.393.395	3.535.483	3.793.151	28.722.029
Afskriftareikningur		(58.444)	(412.672)	(670.817)	(1.141.933)
Bókfært verð		21.334.951	3.122.810	3.122.334	27.580.096

Eftirfarandi tafla sýnir gæði útlána til viðskiptavina á formi láns hæfiseinkunnna, sundurliðað eftir atvinnugreinum:

30.06.2026	Brúttó bókfært verð			Engin einkunn	Afskriftar- reikningur	Bókfært verð
	12-8	7-4	1-3			
Einstaklingar						
Bújarðir o.fl.....	957.626	1.612.755	7.552.968	0	0	10.123.349
Annað.....	4.462	10.948	11.558	0	0	26.968
Fyrirtæki						
Ferðapjónusta.....	1.257.259	2.132.533	2.249.903	0	(281.178)	5.358.517
Iðnaður.....	102.103	397.854	1.112.714	0	(34.232)	1.578.439
Landbúnaður.....	1.044.652	3.754.982	3.344.655	0	(408.151)	7.736.138
Sjávarútvegur og fiskeldi.....	360.019	193.689	884.777	0	(102.537)	1.335.949
Önnur starfsemi.....	299.104	921.791	1.808.162	0	(84.693)	2.944.363
Samtals.....	4.025.226	9.024.551	16.964.737	0	(910.791)	29.103.723

31.12.2025	Brúttó bókfært verð			Engin einkunn	Afskriftar- reikningur	Bókfært verð
	12-8	7-4	1-3			
Einstaklingar						
Bújarðir o.fl.....	1.178.977	1.060.157	7.341.784	0	0	9.580.918
Annað.....	0	16.775	215.282	0	0	232.057
Fyrirtæki						
Ferðapjónusta.....	1.007.876	2.768.990	1.800.858	0	(335.135)	5.242.589
Iðnaður.....	38.411	511.070	1.035.576	0	(27.018)	1.558.038
Landbúnaður.....	953.637	3.446.451	2.615.042	0	(517.207)	6.497.923
Sjávarútvegur og fiskeldi.....	359.122	630.411	661.855	0	(123.692)	1.527.696
Önnur starfsemi.....	294.002	911.907	1.873.848	0	(138.882)	2.940.875
Samtals.....	3.832.025	9.345.760	15.544.244	0	(1.141.933)	27.580.096

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Eftirfarandi tafla sýnir stöðu vanskila:

30.06.2026

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Útlán ekki í vanskilum	21.536.911	1.109.907	1.274.052	23.920.870
Vanskil < 30 dagar	908.756	746.734	590.333	2.245.823
Vanskil 30-90 dagar	0	1.025.608	111.511	1.137.119
Vanskil > 90 dagar	0	0	1.799.911	1.799.911
	<u>22.445.667</u>	<u>2.882.249</u>	<u>3.775.807</u>	<u>29.103.723</u>

31.12.2025

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Útlán ekki í vanskilum	21.189.815	1.224.024	1.271.417	23.685.256
Vanskil < 30 dagar	145.137	983.762	124.630	1.253.529
Vanskil 30-90 dagar	0	915.023	96.100	1.011.124
Vanskil > 90 dagar	0	0	1.630.187	1.630.187
	<u>21.334.951</u>	<u>3.122.810</u>	<u>3.122.334</u>	<u>27.580.096</u>

Afskriftareikningur útlána til viðskiptavina

Eftirfarandi tafla sýnir sundurliðun upphafsstöðu og lokastöðu á uppsöfnuðu væntu útlánatapi fyrir útlán til viðskiptavina:

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Staða 1.janúar 2026	58.444	412.672	670.817	1.141.933
Flutningur á stig 1	79.962	(66.880)	(13.082)	0
Flutningur á stig 2	(6.922)	6.922	0	0
Flutningur á stig 3	(7.860)	(34.254)	42.114	0
Endurmat tapsáhættu	(59.753)	(51.331)	(136.089)	(247.174)
Nýjar og keyptar fjáreignir	20.148	588	623	21.359
Tilfærsla frá afskriftareikningi lánsloforða	0	0	0	0
Uppgreiðslur	(16.509)	0	(37.904)	(54.413)
Endanlegar afskriftir	0	0	0	0
Gengismunur	(102)	(59)	(242)	(403)
Niðurfærsla vaxta	0	0	49.488	49.488
Staða 30. júní 2026	<u>67.408</u>	<u>267.657</u>	<u>575.726</u>	<u>910.791</u>

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Staða 1.janúar 2025	68.036	214.738	560.315	843.089
Flutningur á stig 1	63.688	(39.027)	(24.661)	(0)
Flutningur á stig 2	(12.412)	12.412	0	0
Flutningur á stig 3	(6.879)	(69.898)	76.776	(0)
Endurmat tapsáhættu	(67.371)	277.284	17.126	227.039
Nýjar og keyptar fjáreignir	17.339	20.137	39.432	76.909
Tilfærsla frá afskriftareikningi lánsloforða	0	0	0	0
Uppgreiðslur	(4.003)	(3.050)	(41.521)	(48.574)
Endanlegar afskriftir	0	0	0	0
Gengismunur	46	76	30	152
Niðurfærsla vaxta	0	0	43.319	43.319
Staða 31. desember 2025	<u>58.444</u>	<u>412.672</u>	<u>670.817</u>	<u>1.141.933</u>

Tryggingar

Útlánaáhhætta tengd fasteignum getur meðal annars falið í sér að lántakandi viðhaldi ekki veðandlagi og rýri það með aðgerðarleysi. Þá kann verðlækkun fasteigna og skipa að leiða til aukinnar útlánaáhhættu. Byggðastofnun tekur meðvitaða áhættu í verðmati fasteigna á veikum svæðum með hliðsjón af hlutverki sínu. Þetta kann að leiða til þess að verðmæti veðsettrar fasteignar reynist lægra þegar á reynir við greiðslufall skuldara. Útlánaáhhætta felst einnig í líkunum á greiðslufalli og hins vegar í áætluðu endurheimtuhlutfalli. Endurheimtuhlutfallið ræðst af því hversu alvarlegt greiðslufallið er, þ.e. hvort það leiðir til fjárhagslegrar endurskipulagningar, greiðslustöðvunar eða gjaldþrots og hversu góðar tryggingar fyrir skuldinni eru.

Helstu tegundir trygginga eru:

- Easteignir: íbúðar-, verslunar- og iðnaðarhúsnæði ásamt landareignum.
- Skip með kvóta og önnur fiskveiðiskip.
- Aðrar tryggingar: Fasta- eða lausafjármunir, þar með talið vélar, tæki, birgðir og kröfur.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Eftirfarandi tafla sýnir hámarksútlánaáættu vegna útlána, eftir atvinnugreinum og skiptingu bókfærðs verðs miðað við undirliggjandi veð:

30.06.2026	Hámarks	Útlánaáættu tryggð með veði *				Útlánaáættu ekki tryggð með veði	Virðis- rýrnun
	útlánaáættu	Skip	Fasteignir	Önnur veð	Samtals		
Handbært fé	2.647.105					2.647.105	
Útlán til viðskiptavina:							
Einstaklingar	10.150.317	26.873	10.123.349	0	10.150.222	95	0
Ferðapjónusta	5.639.695	5.958	5.498.467	135.270	5.639.695	0	(281.178)
lónaður	1.612.671	475.502	1.137.169	0	1.612.671	0	(34.232)
Landbúnaður	8.144.290	25.064	8.119.225	0	8.144.290	0	(408.151)
Sjávarútvegur	1.438.485	91.576	1.115.322	231.587	1.438.485	0	(102.537)
Önnur starfsemi	3.029.056	195.837	2.826.794	6.425	3.029.056	0	(84.693)
	30.014.514	820.811	28.820.326	373.282	30.014.419	95	(910.791)
Aðrar fjáreignir	4.633.120						(2.000)
Ríkisskuldabréf	298.449						0
Lánsloforð	4.813.575						(34.684)
Samtals	37.778.275	820.811	28.820.326	373.282	30.014.419	2.647.200	(947.474)

* "Útlánaáættu tryggð með veði" tekur ekki tillit til veðhlutfalls.

31.12.2025	Hámarks	Útlánaáættu tryggð með veði *				Útlánaáættu ekki tryggð með veði	Virðis- rýrnun
	útlánaáættu	Skip	Fasteignir	Önnur veð	Samtals		
Handbært fé	3.636.024					3.636.024	
Útlán til viðskiptavina:							
Einstaklingar	9.812.975	231.865	9.580.918	0	9.812.783	192	0
Ferðapjónusta	5.577.723	184.862	5.256.558	136.303	5.577.723	0	(335.135)
lónaður	1.585.057	544.491	1.040.565	0	1.585.057	0	(27.018)
Landbúnaður	7.015.129	383.235	6.631.894	0	7.015.129	0	(517.207)
Sjávarútvegur	1.651.388	607.345	652.131	391.912	1.651.388	0	(123.692)
Önnur starfsemi	3.079.757	274.937	2.798.710	6.110	3.079.757	0	(138.882)
	28.722.029	2.226.735	25.960.777	534.325	28.721.837	192	(1.141.933)
Aðrar fjáreignir	7.274						(2.000)
Ríkisskuldabréf	298.449						0
Lánsloforð	3.483.880						(28.287)
Samtals	36.147.655	2.226.735	25.960.777	534.325	28.721.837	3.636.216	(1.172.221)

* "Útlánaáættu tryggð með veði" tekur ekki tillit til veðhlutfalls.

Lánsloforð

Aðferðir og forsendur við mat á væntum útlánatöpum

Við mat á væntum útlánatöpum vegna lánsloforða er notast við sömu aðferðafræði og fyrir útlán til viðskiptavina. Vænt staða við vanefnd (EAD) er sett jöfn fjárhæð lánsloforðs, upphafsdagur greiðslufélðis er útgáfudagur lánsloforðs og lánstími 25 ár, sem er lengsti útlánstími Bygðastofnunar. Gert er ráð fyrir að lánsloforð væru verðtryggð og jafnar afborganir. Við mat á tapi að gefnum vanefndum er notast við vegið meðaltal útlánasafnsins.

Eftirfarandi tafla sýnir gæði lánsloforða á formi lánshæfiseinkunna:

30.06.2026	12 mánaða vanskilalíkur	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Lánshæfisflokkar 1-3	0 - 1,3%	981.625	0	0	981.625
Lánshæfisflokkar 4-7	1,3% - 8,7%	3.777.200	0	0	3.777.200
Lánshæfisflokkar 8-12	8,7% - 100%	54.750	0	0	54.750
Samtals lánsloforð		4.813.575	0	0	4.813.575
Afskriftareikningur (færður meðal annarra skulda)		(34.684)	0	0	(34.684)
31.12.2025	12 mánaða vanskilalíkur	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Lánshæfisflokkar 1-3	0 - 1,3%	863.607	0	0	863.607
Lánshæfisflokkar 4-7	1,3% - 8,7%	2.521.621	0	0	2.521.621
Lánshæfisflokkar 8-12	8,7% - 100%	98.652	0	0	98.652
Samtals lánsloforð		3.483.880	0	0	3.483.880
Afskriftareikningur (færður meðal annarra skulda)		(28.287)	0	0	(28.287)

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Eftirfarandi tafla sýnir sundurliðun upphafsstöðu og lokastöðu á uppsöfnuðu væntum útlánatöpum fyrir lánsloforð:

	2026	2025
	janúar - júní	janúar - júní
Afskriftareikningur 1.1.	28.898	13.294
Tilfærsla á afskriftareikning útlána til viðskiptavina	(1.731)	(7.583)
Gjaldfærsla / tekjufærsla	7.516	11.454
Afskriftareikningur 30.6	34.684	17.165

Framlög í afskriftareikning samkvæmt yfirliti um afkomu greinast þannig:

	2026	2025
	janúar - júní	janúar - júní
Framlag vegna útlána til viðskiptavina	(223.122)	298.709
Framlag vegna lánsloforða	6.396	(1.281)
Framlög í afskriftareikning skv. yfirliti um afkomu	(216.725)	297.428

Efnahagssviðsmyndir

Vænt útlánatöp Bygðastofnunar eru reiknuð sem vengið meðaltal af þremur sviðsmyndum.

- Grunnsviðsmynd, þar sem vænt þróun á verðmæti veða fylgir verðbólguálagi ríkisskuldabréfa á reikningsskiladegi og vanskilalíkur eru í samræmi við lánshæfismat lántaka á reikningsskiladegi.

- Bjartsýn sviðsmynd, þar sem hagstærðum hefur verið breytt í takt við hagstæðara efnahagsumhverfi svo útlánatöp verði lægri en í grunnsviðsmyndinni.

- Svartsýn sviðsmynd, þar sem hagstærðum hefur verið breytt í takt við óhagstæðara efnahagsumhverfi svo útlánatöp verði hærri en í grunnsviðsmyndinni.

Vænt útlánatöp samkvæmt grunnsviðsmynd eru 1.046 m.kr., 1.375 m.kr. samkvæmt svartsýnni sviðsmynd en 865 m.kr. samkvæmt bjartsýnni sviðsmynd.

Eftirfarandi tafla sýnir sviðsmyndir líkansins sem notaðar eru við útreikning á framlagi vegna væntra útlánatapa:

30.06.2026

	Vægi sviðsmyndar	Árleg þróun á verðmæti veða	Hlutfallsleg breyting á vanskilalíkur
Grunnsviðsmynd	50,00%	0,00%	0,00%
Bjartsýn sviðsmynd	20,00%	10,00%	-30,00%
Svartsýn sviðsmynd	30,00%	-10,00%	50,00%
	2026	2027	2028
Grunnsviðsmynd			
Þróun verðmætis veða	4,80%	4,60%	4,40%
Árlegar meðal vanskilalíkur	10,00%	10,00%	10,00%
Bjartsýn sviðsmynd			
Þróun verðmætis veða	14,80%	14,60%	14,40%
Árlegar meðal vanskilalíkur	7,00%	7,00%	7,00%
Svartsýn sviðsmynd			
Þróun verðmætis veða	-5,20%	-5,40%	-5,60%
Árlegar meðal vanskilalíkur	15,00%	15,00%	15,00%

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er áhættan á að gangvirði eða framtíðarsjóðstreymi fjármálagerninga muni sveifla vegna breytinga á markaðsverðum, svo sem markaðsvöxtum, gengi erlendra gjaldmiðla, vísitölu neysluverðs eða virði hlutabréfa.

Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er áhættan á að gangvirði eða framtíðarsjóðstreymi fjármálagerninga muni sveifla vegna breytinga á markaðsvöxtum.

Markmið Bygðastofnunar er að vengið meðaltal vaxtamunar á útlánnum og lántökum stofnunarinnar sé ekki undir 2%. Til að bregðast við vaxtaáhrættu hefur stofnunin ákvæði í skuldabréfum sínum sem heimila henni breytingar á kjörum komi til breytinga á kjörum sem stofnuninni bjóðast hverju sinni.

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

Eftirfarandi tafla sýnir niðurbrot á vaxtaberandi eignum og skuldum Byggðastofnunar eftir gildistíma vaxta.

30.06.2026	Allt að 3 mánuðir	3-6 mánuðir	6-12 mánuðir	Fastir vextir	Bókfært verð
Handbært fé	2.647.105				2.647.105
Markaðsskuldabréf				381.982	381.982
Útlán til viðskiptavina	7.326.815	931.759	421.952	20.423.197	29.103.723
Eignir samtals	9.973.919	931.759	421.952	20.805.179	32.132.810
Lántökur og skuldabréfaútgáfur	1.792.440	1.702.685	0	22.257.172	25.752.298
Nettó staða	8.181.479	(770.926)	421.952	(1.451.993)	6.380.512
31.12.2025	Allt að 3 mánuðir	3-6 mánuðir	6-12 mánuðir	Fastir vextir	Bókfært verð
Handbært fé	3.636.024				3.636.024
Markaðsskuldabréf				369.202	369.202
Útlán til viðskiptavina	7.265.825	985.632	164.770	19.163.869	27.580.096
Eignir samtals	10.901.849	985.632	164.770	19.533.071	31.585.322
Lántökur og skuldabréfaútgáfur	952.960	2.679.782	0	22.630.673	26.263.415
Nettó staða	9.948.890	(1.694.150)	164.770	(3.097.602)	5.321.907

Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif samhlíða hliðrun vaxtaferla um +/-100 grunnpunkta hefði á afkomu og eigið fé, ef öllum öðrum breytum er haldið föstum.

	30.06.2026	
	Hækkun	Lækkun
ISK, óverðtryggt	(1.478)	1.478
ISK, verðtryggt	0	0
USD	(1.345)	1.345
JPY	(344)	344
EUR	(1.374)	1.374
Samtals	(4.540)	4.540
	31.12.2025	
	Hækkun	Lækkun
ISK, óverðtryggt	(2.364)	2.364
ISK, verðtryggt	0	0
USD	(1.453)	1.453
JPY	(474)	474
EUR	(2.186)	2.186
Samtals	(6.477)	6.477

Gjaldeyrissáhetta

Gjaldeyrissáhetta er áhættan á að gangvirði eða framtíðarsjóðstreymi fjármálagerna muni sveifla vegna breytinga á gengi erlendra gjaldmiðla.

Markmið Byggðastofnunar er að samræmi sé á milli eigna og skulda í erlendum myntum þannig að gjaldeyrissáhetta skapist ekki.

Erlendar eignir og skuldir skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

30.06.2026	USD	JPY	EUR	Samtals
Handbært fé	128.299	32.219	73.339	233.857
Útlán til viðskiptavina	252.755	90.122	2.037.469	2.380.346
Eignir samtals	381.054	122.341	2.110.808	2.614.203
Lántökur og skuldabréfaútgáfur	387.221	124.568	2.174.842	2.686.632
Nettó staða	(6.167)	(2.227)	(64.034)	(72.428)

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

31.12.2025	USD	JPY	EUR	Samtals
Handbært fé	144.472	41.837	152.691	339.001
Útlán til viðskiptavina	252.302	95.008	2.094.751	2.442.061
Eignir samtals	396.774	136.845	2.247.443	2.781.063
Lántökur og skuldabréfaútgáfur	397.641	142.383	2.313.341	2.853.365
Nettó staða	(867)	(5.538)	(65.898)	(72.303)

Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif 5% veiking/styrking íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum hefði á afkomu og eigið fé, ef öllum öðrum breytum er haldið föstum.

	30.06.2026		31.12.2025	
	-5%	5%	-5%	5%
USD	308	(308)	43	(43)
JPY	111	(111)	277	(277)
EUR	3.202	(3.202)	3.295	(3.295)
Samtals	3.621	(3.621)	3.615	(3.615)

Lánsloforð stofnunar eru gefin út í íslenskum krónum en lántakendur geta óskað eftir að fá lánin í erlendra mynt ef þeir eru með tekjur í erlendra mynt.

Verðtryggingaráhætta

Verðtryggingaráhætta er áhættan á að gangvirði eða framtíðarsjóðstreymi fjármálagerninga muni sveifla vegna breytinga á vísitölu neysluverðs.

Markmið Bygðastofnunar er að verðtryggðar eignir séu að jafnaði hærri en verðtryggðar skuldir. Er verðtryggingarjöfnuður því reiknaður mánaðarlega.

Verðtryggðar eignir og skuldir skiptast þannig:

	30.06.2026	31.12.2025
Markaðsskuldabréf	381.982	369.202
Útlán til viðskipta	21.136.874	19.747.491
Verðtryggðar eignir samtals	21.518.856	20.116.693
Verðtryggðar lántökur og skuldabréfaútgáfur	16.417.967	16.544.689
Nettó staða	5.100.889	3.572.004

3,5% hækkun á vísitölu neysluverðs leiðir til 187 milljóna króna hækkunar á afkomu ársins og eigið fé miðað við stöðuna í lok júní 2026 (árslok 2025: 125 milljóna króna), ef öllum öðrum breytum er haldið föstum.

Hlutabréfaáhætta

Hlutabréfaáhætta er áhættan á sveiflum í virði hlutabréfa og hlutdeildarfélaga. Markmið Bygðastofnunar er að í útlána- og hlutabréfasafni hennar sé áhættu dreift milli atvinnugreina eins og kostur er til að lágmarka áhættu. Skal skuldbinding vegna tiltekinna atvinnugreina eins og þær eru flokkaðar í meðfylgjandi töflu vera að hámarki 20-50% af heildar útlánasafni og hlutabréfasafni, og lánveitingar og aðrar skuldbindingar eins og hlutabréf og ábyrgðir tengdra viðskiptavina ekki yfir 25% af eiginfjárgrunni

10% hækkun/lækkun á virði hlutabréfa og hlutdeildarfélaga leiðir til 154 milljóna króna hækkunar/lækkunar á afkomu ársins og eigið fé miðað við stöðuna í lok júní 2026 (árslok 2025: 145 milljóna króna), ef öllum öðrum breytum er haldið föstum.

Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er sú áhætta sem felst í því að stofnunin geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla og að hún geti ekki greitt út lánsloforð til viðskiptavina. Lausafjástýring Bygðastofnunar felur í sér lausafjárgreiningu og lausafjáráætlun. Til að tryggja stöðuga fjármögnun hefur stofnunin fjárfest í ríkisbréfum.

Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda 30.06.2026

Tímagreiningin byggir á samningsbundnu greiðslufláði. Upphæðirnar eru ónúvirtar og innihalda framtíðarvaxtagreiðslur, en verðtryggðar upphæðir innihalda ekki áætlaðar verðbætur vegna framtíðarverðbólgu. Heildarupphæð hvers liðar er því hærri en upphæð viðkomandi liðar á efnahagsreikningi, þar sem upphæðir á efnahagsreikningi eru annaðhvort á kröfuvirði og innihalda því ekki framtíðarvaxtagreiðslur, eða á gangvirði þar sem búið er að núvirða. Fjárhæðum í eftirstöðvagreiningu er skipt niður á tímabil með tilliti til þess sem eftir er af líftíma samnings (þ.e. miðað við tímasetningu samningsbundins greiðslufláðis).

Skýringar

Allar fjárhæðir eru í þúsundum króna

30.06.2026

Fjáreignir	0-3 mán.	3-12 mán.	1-5 ár	Yfir 5 árum	Samtals
Handbært fé.....	2.647.105				2.647.105
Markaðsskuldabréf..	0	3.814	19.069	400.441	423.324
Aðrar kröfur.....	2.633				2.633
Útlán til					
viðskiptavina.....	1.306.862	2.517.107	1.338.580	32.890.859	38.053.408
Fjáreignir samtals....	3.956.600	2.520.921	1.357.649	33.291.300	41.126.469

Fjárskuldir

Lántökur og					
skuldabréfaútgáfur..	552.821	2.559.799	12.377.252	14.848.218	30.338.089
Óráðstöfuð framlög..	374.315	1.030.053			1.404.367
Leiguskuldir.....	579	1.736	8.101		10.416
Aðrar skuldir.....	201.326				201.326
Fjárskuldir samtals..	1.129.040	3.591.587	12.385.353	14.848.218	31.954.198

31.12.2025

Fjáreignir	0-3 mán.	3-12 mán.	1-5 ár	Yfir 5 árum	Samtals
Handbært fé.....	3.636.024				3.636.024
Markaðsskuldabréf..	3.668	0	18.341	399.841	421.851
Aðrar kröfur.....	5.274				5.274
Útlán til					
viðskiptavina.....	860.846	2.637.753	1.531.602	30.880.292	35.910.494
Fjáreignir samtals....	4.505.812	2.637.753	1.549.944	31.280.134	39.973.643

Fjárskuldir

Lántökur og					
skuldabréfaútgáfur..	555.638	2.495.698	12.162.818	14.649.491	29.863.646
Óráðstöfuð framlög..	374.315	465.526			839.841
Leiguskuldir.....	570	1.708	9.112		11.390
Aðrar skuldir.....	163.359				163.359
Fjárskuldir samtals..	1.093.881	2.962.932	12.171.930	14.649.491	30.878.235

Rekstraráhætta

Undir rekstraáhættu fellur áhættan á fjárhagslegu tapi, upplýsingatækniahætta, pólitísk- og lagaleg áhætta, orðsporsáhætta og starfsmannaáhætta.

Til að draga úr rekstraráhættu notar stofnunarinn fyrirbyggjandi aðgerðir og eftirlit í starfsemi sinni. Meðal fyrirbyggjandi aðgerða eru verkferlar um alla helstu þætti í rekstrinum, þjálfun starfsmanna, aðgreining starfa, afritun gagna og fleira. Þá vinnu Bygðastofnun eftir ISO 27001 staðli um öryggi upplýsingakerfa.

23. Áhrif náttúruhamfara á Reykjanesskaga

Bygðastofnun hefur metið áhrif náttúruhamfaranna í Grindavíkurbæ á rekstur og efnahag stofnunarinnar og telur að þau hafi ekki áhrif á rekstur og efnahag hennar. Stofnunarinn er með útistandandi lán til þriggja aðila í Grindavík og er kröfuvirði þeirra 327 milljónir króna (2025: 310 milljónir króna). Stofnunarinn telur lánin vel tryggð og muni fást greidd að fullu.

24. Aflamark Bygðastofnunar

Skv. gr. 10. a í lögum um stjórn fiskveiða nr. 116/2006 hefur Bygðastofnun til ráðstöfunar aflaheimildir sem ráðherra ákvarðar skv. heimild í 5. mgr. 8. gr. áður nefndra laga til að styðja við byggðarlög í alvarlegum og bráðum vanda vegna samdráttar í sjávarútvegi. Bygðastofnun getur gert samninga við fiskvinnslur eða útgerðarfélag til allt að sex ára í senn. Bygðastofnun skal hafa samráð við sveitarstjórn viðkomandi sveitarfélags áður en samningur er undirritaður. Aflaheimildir skulu vera í þorski, ýsu, steinbít, ufsa, löngu, keilu og gullkarfa í hlutfalli við leyfðan heildarafla af þessum tegundum. Aflaheimildir þessar miðast við þorskígildi og skulu þær dregnar frá með sama hætti og greinir í 3. mgr. 8. gr. laganna, sbr. 5. mgr. sömu greinar. Úthlutun vegna fiskveiðiársins 2025/2026 byggir á reglugerð nr. 1270/2025. Ráðherra hefur sett nánari ákvæði um framkvæmd þessa ákvæðis í reglugerðum 643/2016 og 1256/2024.

Á fiskveiðiárinu 2025/2026 hefur Bygðastofnun til úthlutunar 6.611 tonn af afla í þorski, ýsu, ufsa, steinbít, gullkarfa, keilu og löngu í óslægðu magni og hafa verið gerðir samningar um nýtingu aflans í þrettán byggðarlögum. Nánari upplýsingar um samningana má sjá á heimasíðu Bygðastofnunar, byggdastofnun.is

Mat Bygðastofnunar er að verðmæti aflamarksins sé 1.813 m.kr. miðað við meðalverð á markaði á árinu 2026